

Libyada harbeden Avustralyalı askerlerle İtalyan yerli katabat

İngilizler Bremen'i tekrar bombaladılar
Almanlar da Kardif liman ve şehrine taarruz ettiler
Berlin iki Alman şehrinde hasarlar olduğunu bildiriyor

Londra, 3 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Bremende deniz üssü, deniz tezgâhları ve demiryolu istasyonu dün gece İngiliz bombardıman tayyareleri tarafından tekrar hücumu uğramıştır. Bu taarruz evyalkı gece yapılan taarruz derecesinde ağır olamamakla beraber elde edilen neticeler memnuniyet vericidir. Doklar muntakasında ve büyük garda çıkan yangınlar o kadar büyüktür ki sonradan gelen tayyarelerin hareket esnasında atıkları bombaların infilâkını kat'iyetle görmek mümkün olamamıştır.

Diğer tayyareler Emden ve Amsterdamdaki petrol tesisatına ve Bremen yakınındaki demiryoluna taarruz etmişlerdir.

Tayyarelerimizden biri kayıbdır. İngiltere üzerinde

Londra, 3 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Bu gece düşmanın esaslı hücumu, cenubi Galles eyaletinde bir teşebbüs mevzuubahs olduğuna inanılmaktadır. (Devamı 7 nci sayfa)

Ruzveltin İtalya Kralına mesajı

Vaşingtonda mesaja istisnâ bir mana atfediliyor

Neuyork 3 (A.A.) — Neuyork Times gazetesi yazıyor:

Cümhuriyet Ruzvelt tarafından İtalya kralına gönderilen mesaja istisnâ bir mana atfedilmemesi hakkında hükümet tarafından yapılan tavsiyeye rağmen Vaşingtonda hakikaten İtalya ile Mihverin diğer devletleri arasında bir boşluk vücutte getirilmesi maksadile yapılmış bir teşebbüs mevzuubahs olduğuna inanılmaktadır. (Devamı 7 nci sayfa)

Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfadadır

BARDİYA DÜŞMEK ÜZERE

Müdafaa hattı bir noktadan yarıldı
Trablus limanındaki İtalyan harb gemileri bombalandı

General Wawell

Kahire, 3 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Libyada bu sabah şafakla beraber Avustralyalı kuvvetler tankların da yardımıyla Bardiya müdafaa hatlarını bir muntakada yarmışlardır. Harekât devam ediyor. (Devamı 7 nci sayfa)

Askerlik kanununa ilâve edilen muvakkat madde

Halen silâh altında bulunan 1335 ve daha evvelki doğumlu muvazzaf eratin, muvazzaflık müddetleri birer sene daha uzatılacak

Ankara 3 (Hususi) — Askerlik kanununun beşinci maddesine muvakkat bir madde ilâvesi hakkındaki lâyiha encümeninden geçerek Meclis ruzaamesine alınmıştır. Lâyihadaki maddeye göre halen silâh altında bulunan 1335 ve daha evvelki doğumlu muvazzaf eratin bu doğumlulardan muvazzaf hizmete tâbi eratin sınıfına mahsus muvazzaflık müddetleri birer sene uzatılacaktır.

Ankara Kızılayının Mehmedciğe hediye toplama günü

Ankara 3 (Hususi) — Kızılay Ankara merkezi önümüzdeki Pazar gününü «Mehmedciğe hediye toplama» günü olarak tesbit ve ilân etmiştir. Pazar günü Parti teşkilâtile iş birliği yapılarak halka bir kolaylık olmak üzere mahalle ve evlerden hediye toplama çalışmaları yapılacaktır.

“İngiltereye karşı harb basit bir iş değildir,”

Berlinde çıkan bir Alman gazetesinin itirafları

“İngilterede harbi bir ruh ancak harb zamanında doğuyor,”

Berlin 3 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Lökalanzeiger gazetesi yazıyor:

İngiltereye karşı harb basit bir iş değildir. Çünkü dünyanın en büyük imparatorluğu olan bu imparatorluk bir devirdir. Bundan başka İngilizler de korkak değildir. İngilterede harbi bir ruh ancak harb zamanında doğuyor. İşin acınacak tarafı, milletin en iyi unsurlarının plütokrat tacirler ve züppe politikacılar hesabına dövüşmekte olmalarıdır. Muharebelerle Alman askerleri, bu harbi tahrir eden, borsaların, bankaların ve klüblerin adı mahlûklarile çarpışmamakta, fakat çetin darbeler indirmesini bildiği kadar böyle darbelerle göğüs germesini de bilen hakiki İngilizlerle karşılaşmaktadır.

Mezkur gazete yazısını şöyle bitirmektedir:

Fakat herşeye rağmen Alman askeri İngilizleri yenecektir. Çünkü o daha üstün olduğu gibi davası da daha yüksektir.

Elenler yeniden 12 top, 20 mitralyöz ve 500 esir aldılar

Elbasan İngiliz tayyareleri tarafından bombardıman edildi

Londra, 3 (A.A.) — Londranın salâhiyetler askeri mahfellerinde bildirildiğine göre, cenubi Arnavudluk muntakasında Yunanlılar Bence ırmağını geçerek, beş kilometre kadar ilerlemişlerdir. Yunanlılar bu hareket esnasında cidden büyük bir meharret göstermişlerdir. Çünkü 12 top, 20 mitralyöz ve 500 esir almışlardır. Bu ileri hareket muvaffakiyetle devam ettiği takdirde Yunanlılar Tepedelenden Avlonyaya kadar uzanan yolu tehdidleri altına almış olacaktırlar. Bütün istikametlerde Yunanlılar ileri doğru yol açmağa devam ediyorlar.

Cenub muntakasındaki ilerlemeden başka, Yunanlılar Beratın 19 kilometre cenubi sarkisinde kâin Dobrenje köyünü de işgal etmişlerdir. (Devamı 3 üncü sayfa)

Romanyada dahili vaziyet karışık

Komünist'ler'e lejyonerler arasında mücadele

Romanyada Alman kuvvetleri 3 fırkayı buldu

Londra, 3 (A.A.) — Royter ajansının bildirdiğine göre, Romanyada dahili vaziyet karışık. Romanyaya yeniden Alman küt'aları gönderilmesinin başlıca sebebi sol cenah unsurları ile Demirmuhafızlar arasında sık sık ihtilâflar çıkmasıdır. Romanyaya komuşu olan diğer (Devamı 3 üncü sayfa)

“İtalyada hayal ile hakikat,”

Londra 3 (A.A.) — Times gazetesi bugünkü başmakalesinde şöyle diyor:

İtalyada hayalle hakikat arasında ki acı tezadların tesiri görülmektedir. (Devamı 7 nci sayfa)

General diyor ki Bir İtalyan gazetesine cevab

YAZAN
Emekli general
H. Emir Erkilet

«Son Posta», nin askeri muharriri

Anadolu ajansının evvelki gün Stefani ajansından nakletmiş olduğu 2 tarihli telgraftan öğreniyoruz ki Giornale di Italia gazetesi, bu harbin başından beri Almanya ve bilhassa İtalyaya karşı takip ettiği mis hasmane (1) ve ekseriya tecavüzkârane (1) hareket hatimuzdan ehemmiyetli surette şikâyetçidir. Bu gazete diyor ki, «Millî Türk hareketine Almanyanın yardım etmiş olduğunu ve galib devletler arasında, İngiltere Filistinî, Şeria Erdünü ve Irakı; Fransa da Suriye ve Lübnanı aldıkları halde İtalyanın Türkiyeden hiçbir şey almayan yegâne devlet bulunduğunu Türkler kasten unuttuyorlar.» (Devamı 8 inci sayfa)

Götürü vergi Muamele vergisine ek kanun lâyihası Meclis ruzaamesine alındı

Ankara, 3 (Hususi) — Muamele vergisi kanununa ek kanun lâyihası Meclis ruzaamesine alınmıştır. Lâyiha esaslarına göre muamele vergisi kanununun 27 inci maddesi ile haklarında götürü vergi usulünün tatbiki kabul edilmemiş olan mükelleflerden muharrik kuvveti iki beygiri ve işçi sayısı müessesese sahibi ile birlikte

onu geçmeyen trikotaj, plâstik eşya, kundura kalıbı, ökçe, keşe kâğıdı, terazi, baskül ve bunların montaj işlerini yapan sanai müesseseleri ve nüfusu 30 bine kadar olan yerlerde bulunup muharrik kuvvet kullanmayan ve işçi sayısı müessesese sahibi ile birlikte onu geçmeyen boyahaneleri istedikleri takdirde Maliye Vekâleti götürü vergiye bağlayacaktır.

Ankaradaki “Yüniş,” fabrikasının veznedarı dün tevkif edildi

Ankaradaki Yüniş fabrikasının veznedarı dün ihtilâs suçundan tevkif edilmiştir.

Suçlu veznedar Sabri, aleyhindeki iddiaya göre, fabrika kasasından 400 lira parayı zimmetine geçirmiş, bilâhare hâdisse meydana çıkınca, müessesese kendisini vazifesinden çıkartmıştır. Hâdisse, aynı zamanda Ankara adliyesine intikal etmiş ve tahkikata başlanmıştır. Fakat, Sabri bu sırada İstanbul gelmiş ve burada başka bir vazife de bulmuştur.

Sabrinin gaybubeti üzerine Ankara müddeumumiliği İstanbul müddeumumiliğine müzekkere ya-

zarak, hâdiseyi bildirmiştir. Maznun dün zabıta İstanbulda yakalanmış ve adliyeye sevkedilmiştir.

Geç vakit Sultanahmed 2 nci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilen Sabri, aleyhindeki iddiayı reddetmiş ve:

« Ben, zimmetime para geçirmiş değilim. Fakat, ameleye para tevzi ederken, hesabı kaçırdım. Açık verdim. Mesele, bundan ibarettir» demiştir.

Sorguya müteakib, hâkim maznunun tevkifine karar vermiştir. Sabri mevkufen Ankaraya gönderilecektir.

Amerika Meclisi dün toplandı

Vaşington, 3 (A.A.) — Ayan meclisi 76 nci içtima devresini kapadıkdan bir saat sonra kongre 77 inci içtimasını bugün saat 12.30 da aktetmiştir.

Beynelmîl meselelerin vahameti dolayısıyla açılış merasimi hususi bir mahiyet almış ve mebusan meclisi rahibi demokrasilerin yaşaması için bir dua okumuştur.

Fransada bir üçler meclisi kuruldu

Cenevre, 3 (A.A.) — Vichyden resmen bildirildiğine göre, üçşakâlet müsteşarı eski dahiliye nazırı Baudoin istifasını vermiştir.

Neuyork, 3 (A.A.) — Gazetelerin Vichyden öğrendiğine göre, hariciye nazırı Flandin, bahriye nazırı amiral Darlan ve harbiye nazırı general Huntzigerden mürekkeb bir üçler meclisi teşkil edilmiştir. Nezaretlerin ekserisini bu üçler meclisi idare edecektir.

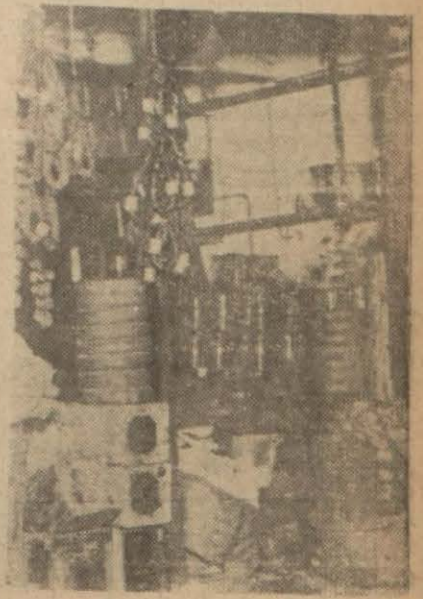
Zorla peynir buhranını yaratmak istiyorlar

Ticaret müdürlüğü bugün mevcut stokların buzhaneden çıkarılmasını tüccara bildirecek, razı olmazlarsa peynirler hükümet tarafından piyasaya arz olunacak

Piyasada kâfi miktarda peynir bulunmadığından dolayı şikâyetler yapılmış üzerine, Muntaka Ticaret Müdürlüğü alâkadar peynir tüccarlarını bugün Muntaka Ticaret Müdürlüğüne davet etmiştir.

Buzhanede fazla miktarda peynir stoku olduğu halde tüccarların bunların müstahsile aid olduğunu beyan etmekte idiler. Yapılan tetkiklerde bu malların tüccarlar tarafından buzhaneye yatırıldığı anlaşılmıştır.

Bugünkü toplantıda bu stokların derhal piyasaya verilmesi tüccarlara bildirilecektir. Buna her hangi bir şekilde itaat gösterilmediği takdirde peynirler hükümet tarafından piyasaya arz edilecektir.

Hergün

Nükseden eski bir Matbuat hastalığımız

Yazan: Muhittin Birgen

Geçen gün bu sütunlarda Kâzım Nami Durunun Ziya Gökalpa dair bir eserinden bahsettim ve bahsederken de bu eski dostun bu himmetini takdir ile yâdetmek vazifesini ihmal etmedim. Ne kadar garib bir tesadüftür ki aynı tarihte bu eski dost, benim dil ve imlâ meselelerimiz hakkında bu sütunlarda son zamanlarda neşretmiş olduğum bazı fikirleri mütalea eden bir makaleyi Yeni Sabah gazetesinde neşrettirmiş bulunuyordu.

İki yazının ruhu arasındaki farktır ki bu satırları yazmaya sebep oldu. Benim, Durunun eserinden hakiki bir dostluk ve hayırhahlık duygusu içinde bahsetmiş olmama rağmen, o, bu makalesinde her şeyden evvel, benim dil bahsinde salâhiyetsiz bir adam olduğumu söylüyor. Hatta dikkat ettim ki, eğer biraz daha dürüst olmaksızın çekimseydi «bu cahil ve salâhiyetsiz adam ne diye bu bahislere karışıyor?» tarzında bir tekdiri de esirgemeyecektim.

Ben dil bahsinde söz söylemeğe salâhiyet sahibi miyim, değil miyim? Dostum Duruyu temin ederim ki, eğer kendisi tarafından bana atfedilmiş bir salâhiyetsizlik vasfı olmasaydı, kendi kendime böyle bir sual irad etmek hatırımdan geçmezdi. Dil ve imlâ bahislerinde salâhiyet sahibi olmanın nereden alınıp verildiğini bilmemekle beraber kendi kendime zannedirdim ki ben bu işlere dair bir fikir söyleyebilirim. Otuz üç senedenberi yazı ile meşgul olmuş, yazdıklarımı okutacak birkaç okuyucu bulmuş, sekiz sene türkçe ve edebiyat hocalığı etmiş, bir iki dilin grameri hakkında fikir sahibi bir adamın günün birinde «sen bu bahislere karışma!» tarzında bir tekdire maruz kalacağını düşünmek hatırımdan geçmezdi. Bununla beraber, görülüyor ki, böyle şeyler de olurmuş.

Dostum Duru bana kızmış olacak. Neden dolayı? Bunu anlamadım. Fakat, şunu gördüm ki, fazla kızmış olduğu için, kendi mantığı ile kendi kendisini mahkûm etnek tehlikesine düştüğünün farkına dahi varamamış. Eğer ben dil ve imlâ bahsinde salâhiyet sahibi değilsem, acaba, kendisi bundan bahsetmek salâhiyetini nereden alıyor? Muharrir olarak benden daha fazla emeği olduğunu zannetmiyorum. Dil işlerine, hoca olarak veyahud herhangi bir şekilde benden fazla uğraşmış olduğunu gösteren hiçbir eser sahibi değildir. Hiç olmazsa, benim, bugün unutulmuş, fakat, bir zamanlar mekteplerde çok iyi bir yer tutmuş olan retorik kitabım vardı. Durunun böyle bir eseri de yoktur. Böyle olunca, bugün ben de kalkıp kendisine aynı salâhiyetsizliği isnad etsem acaba haklı olmaz mıyım?

Halbuki hakikat böyle değildir: O da salâhiyet sahibidir, ben de. Herhangi Türk münevveri, ana dilini, muharrir olarak otuz sene yazar ve bununla biraz meşgul olursa, halen büyük bir istihale içinde bulunan bu dilden bahsetmek hakkını kendiliğinden iktisab etmiş bulunur. Bunun haricinde bir hak iddia edecek kadar haddini bilmez bir adam değilim ve artık son devrime girmiş bulunan bir ömrün bilgileri ve tecrübeleri arasında şunu öğrenmeğe muvaffak oldum ki ilim bahsinde her şeyden evvel bilmemiz lâzım gelen şey, kendi bilgilerimizden şüphe etmektir. Mümkündür ki dil ve imlâ bahislerindeki fikirler yanlış olsun, mümkündür ki Duru bu bahsi benden daha iyi bilir ve anlar bir adam olsun. Bütün bunlar mümkün olduğu gibi bunun aksi de mümkündür. Yapılacak şey, kendi anlayışımıza göre, nenin yanlış ve nenin doğru olduğunu izah etmekten ibarettir. Bilhassa, bizim dilimiz gibi henüz teşekkül halinde bulunan bir dil üzerindeki bir mübahaseyi baş-

(Devamı 8 inci sayfada)

TAKVİM

İkincikanun

Kamî senesi	1858	Arabi senesi	1259
İkincikanun	4	Kasım	22
Resmî senesi	1941		58

CUMARTESİ

GÜNEŞ	Zilhicce	İLMAN
3. D.	6	5. D.
8. 26		6. 40
2. 54		12. 47

Oğla	İkinci	Alkış	Yata
3. D.	5. D.	3. D.	5. D.
V. 13 18	15 40	17 58	19 29
E. 7 26	9 47	12	1 88

Resimli Makale:

Bazan mühim bir iş karşısında karar verme zamanına gelmiş birisini görürsünüz:

— Güç diye söylenir.

Bazan bir başkası aynı şekilde bir teşebbüs için karşılırsınız:

— Tehlikeli bir iş, diye söylenir.

Cemiyet hayatında sıvrnen ve yükselen adamlara dikkat ediniz:

Hepsi de «güç» lüğü yenmiş, «tehlike» yi göze almış insanlardır.

Unutmayınız ki, güç olmanın, tehlikeli olmanın işin kıymeti de olmaz.

Askerî Tetkikler

Fransa neden bu kadar çabuk mağlûb oldu

— 16 —

YAZAN:

Emekli General

H. S. Zeynep

«Son Posta»nın Askerî muharriri

18 Mayıs dokuzuncu Fransız ordusunun cephesi, Sambre ile Aisne arasında, o derece büyük ölçüde yarılmış ve açılan gedik Almanlar tarafından, Sambre şimalinde Valenciennes ve cenubda Somme nehrü üzerinde Amiens'in dış mahaallelerine kadar o derece tehlikeli bir surette genişletildi ki Fransız kumandanlığı için, içeri giren düşmanın imha veya tardederek, böyle bir gediği kapatmak imkânları pek güçleşmişti. Bunun başlıcası Almanların motörlü, makineli ve zırhlı tümenleri (*). Fransızların nazaran çok üstün olmalarıdır. Yani eğer Fransızların hiç olmazsa Almanlarınkinine yakın bir miktarda motörlü piyade, makineli ve bilhassa zırhlı tümenleri bulunsa idi, şüphe yok ki bunları kat'i muharebe yerlerinde süratle toplamak ve Almanların cepheyi delen ve yaran kuvvetlerinin önüne çıkarmak veyahud bunların yanlarına taarruz etmek suretile istilâyı durdurmak mümkün olurdu. Hiç olmazsa, erteyişin normal piyade tümenleri yetiştirece kadar bunların Alman hareketini geciktirmeleri bile büyük bir kâr olurdu. Fakat Almanların 10 kadar kuvvetli ve tam tertib zırhlı ve birçok motörlü ve makineli tümenine karşı Fransızların ancak 3,5 yarı tertib zırhlı, 5 motörlü piyade ve üç makineli hafif tümenle karşı komaları tabiatle mümkün değildi. Bahusus bunlar tek bir kumanda altında toplanmış ve müteahhid sevk ve idare edilmiş değildiler.

Diger başlıca sebep, de, başta ta-raftaki yazılarımızda izah ettiğimiz gibi, Almanların binlerce uçağına mukabil Fransızların yalnız 94 bombardan uçağına malik bulunmalarıdır, ki, bunun manası, Alman uçaklarının Fransanın hava ve semasini fetih için bidayette müceddeleye bile lüzum görmiyerek daha ilk gün den Fransız kumandanlığı ve Fransız yol ve demiryollarını serbestçe bombalayıp makineli tüfekle tarayabil-

(*) Motörlü tümen evvelce de izah ettiğimiz kamyonlara ve otomobillere bindirilmiş ve topları motörlü vasıtalarla çekilen bir piyade tümenidir. Makineli veya hafif tümen, at yerine, toplu veya makine tüfekli zırhlı otomobillere bindirilmiş ve sahra topları keza seri motörlü vasıtalarla çekilen bir süvari tümenidir. Zırhlı tümen de zırhlı muharebe arabası yani tank alaylarından ve motörlü topçudan vassıyeden mürekkebe fazla miktarda delme ve tührib kudretine malik tümenlere denir.

mekte olduklarıdır. İşte Fransızlar bu iki baş sebeple, şimal doğu cephesinin tam merkezine sokulan Alman taarruz ve yarma kamalarının kırmak imkânında bulunamadılar.

Bu iki baş sebebe bazı sevk ve idare hata ve beceriksizlikleri ev teknik birçok noksanlar gibi katılabilirse de, Fransa harbinin, Fransız za-bit ve askerinin harbetmek istememesinden dolayı kaybolduğunu zannetmek hakikate asla uygun değildir. Böyle bir farz ve tahmin hakikatin iç yüzüne vukuf-suzluktan ileri gelir. Hakikat şudur ki Fransız sübay ve eri harbetmek istememiş değil, harbin yeni vasıtalarına karşı harbetmesini bilememişlerdir. Çünkü bunu vaktile öğrenemediği ve talim edemediği gibi yeni harb vasıtalarına da kâfi miktarda malik değildi. İşte Fransız çabuk mağlûb eden budur. Filhakika Fransa, ordusunu, nüfusu, parası, medeniyeti ve sanayii derecesinde teşkilatlandıramamış ve harbe hazırlanmamıştır. Fransanın bütün kuvvet kaynaklarından löy-kile istifade edilecek ve bilhassa motörün müstakbel hava ve kara harberinde oynayacağı ehemmiyetli ve üstün rol lâyikile bilinecek kâfi derecede uçak, tank ve zırhlı otomobil imal veya tedarik edilmiş idi ve bunlarla tehciz edilecek olan Fransız ordusu, bu yeni kudretli vasıtalarla karşı mübareze edebilecek surette tehciz, teşkil ve talim ve terbiye edilebilse, yani bir kelime ile harbe lâyikile hazırlanabilse idi şüphe yok ki harb onun için böyle meşum bir cereyan almayacaktı.

Dünyanın en iyi sübay ve erinin eline kâfi harb vasıtaları verilmez ve o sübay ve erler yeni bir harbin icablarına göre talim ve terbiye edilmese elbette hasmın tamamile aksini yaptığı bir harbe, böyle sübay ve erlerden mürekkebe olan ordunun başına gelecek olan, Fransız ordusunun başına gelenden başka bir şey olamaz. Böyle bir ordunun akibeti daima sürprizlerle karşılaşmak ve neye uğradığını bilemiyerek şaşırarak ve dağılmak olur. Paris Sivar gazetesinin başmuharriri Pierre Lazaref isminde birinin, fransızca haftalık bir Mısır gazetesinde okuduğum yazıları da benim bu husustaki mütaleamı takviye etmektedir. Bu yazılara bilâhare temas edeceğim. Benim maksadım, Fransa harbinin tarihini yazmak olmamakla beraber evvelki yazılarda, 10 Mayıs 18 Mayıs kadarki askerî vak'aları bir dereceye kadar tafil etmeğe çalıştım. Bu suretle okuyucularımıza (Devamı 6 nci sayfada)

Yenilen güçlük ve tehlike..

Sözün kısası

Aferin çocuğum!

E. Ekrem Talu

Kadıköy Birinci Ortaokul ikinci B sınıfı talebesinden 724 numaralı Baha Şensesli, bundan bir müddet evvel sokakta bir çanta dolusu kıymetli mücevher buluyor.

Baha, kendisini okutmak ve adam etmek için maddî epey sıkıntı çeken ortahalli bir ailenin çocuğudur. Baha, ayağına gelen bu önemli serveti benimsiyebilirdi. Bu çantanın içindeki servet onu da, ailesini de uzun zaman refaha kavuştururdu. Birer rüya gibi, uykularını kaçırarak masum emellerden birçoğu hakikat olabildi.

Fakat ne Baha, ne de onun anasle babası harama el sürecek taynlette yaradılmış insanlar değildiler. Vicdan huzurunu herşeye tercih ederler. En geniş refaha bile!

Onun için, eline geçen bu beklenmedik nimeti, bu helâl süt emmiş, halis kanlı Türk çocuğu, biran dahi tereddüd etmemiş, götürüp en yakın polis karakoluna teslim ediyor.

— Yolda buldum, alını diyor. Sahibini bulur, verirsiniz!

Mektepler ve mektebilerle sınırlı bir temas tesis ve muhafaza eden, maarif âlemine mensub her ferde, her ferdin vaziyetle pek yakından alakadar bulunan, kıymetleri tefrik ve temyiz etmesini çok iyi bilen Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, Baha Şenseslinin bu dürüst hareketinden haberdar olarak, gerek kendisini ve gerek onu yetiştiren muhterem aile ile muallimlerini tebrik etmiş ol-saydı, biz hâdiseyi belki de hiç duymayacaktık.

Fakat her ne suretle olursa olsun, duyduktan sonra ona karşı lâkaydı kalamayız. «Baha Şenseslinin bu güzel hareketi bütün Türk talebelerinin ruhlarında mündemiç doğruluk vasfının bir kere daha tezahürüne vesile ve bir nümune teşkil etmektedir.» Bunu kabul ederiz. Gene kabul ederiz ki küçük Baha, her namuslu adamın yapacağından fazla bir şey yapmamıştır. Zaten kendisi de bunun haricinde hiçbir iddia bulunmamıştır. Bu cihet, hâdisenin epey eski olmasına rağmen henüz ve Maarif Vekilinin müdahalesi üzerine şü-yu bulunmuş olması sabittir.

Bununla beraber, bu dürüst, tok gözlü, necib ruhlu çocuğun hakettiği manevî mükâfatlardan biri de, ef-kârı umumiyenin takdir ve tebeline arz edilmektir.

Bu da gazetecinin vazifesidir. İşte ben o vazifeyi seve seve, ve küçük Baha Şenseslinin bir yurddaşı, aynı zamanda da, bazı ukalaların sık sık ta'mına uğrıyan bugünkü neşrin nâçiz mürebbilerinden biri olmak şerefine, iftiharla ifa ediyorum:

Aferin Baha! Aferin çocuğum!

Tuttuğun bu yolda devam et. O yol seni mutlaka ikbale ve refaha ulaştıracaktır diyemem. Lâkin ikbalin de, refahın da kat kat üstünde bir anamusu vatandaş, namuslu adam olmak vaziyeti vardır ki ona erismeye muvaffak olanlar bu fanî dünyada, vicdanlarıyla ikidebir cenkleşmek lüzumunu duymadıkları için, hepsinden mes'ud yaşar, hepsinden mes'ud ölürlər.

Cenabı Hak seni vatana bağışlasın ve bu milleti birçok emsallele müşerref etsin, evlâdım!

E. Ekrem Talu

Denize düşen iki amele

Üsküdar'da, Hasanağa mahallesinde Ferah sokağında 63 numaralı evde oturan amele Halil ile arkadaşları Mehmed, Üsküdar iskelesindeki tamiratta çalışırken üzerinde buldukları tahtanın kayması ile bir kisi de denize düşmüşlerdir. Etraftan yetişenlerin yardımıyla bulmaktan kurtarılan ameleler tedavi edilmek üzere Nümune hastanesine kaldırılmışlardır.

olacak; ahenk uygunluğunu tatbik etmek gözü, düğünün olacak. Büyük bir telâffuz farkı... İle u arasında büyük bir telâffuz farkı olmadıktan ve kuyunun demekle kuyunun demek arasında geçilemeyecek bir mesafe bulunmadığından sarfın itirazını hemen kabul edivermekle bir mümaşat fikri gösterebileceğiz. Fakat u ile başlayıp devam eden isimlere ş u ve u telâffuz benzerliğine güvenerek yapılan bu mümaşat ö ve ü hareketlerle başlayıp öyle devam eden isimlerde tatbik olunamıyor.

Sarf uygunluğu mu, ahenk uygunluğu mu?..

İşte misal: Göz, düğüm. Sarfa uysak bunların muzafünileyhi gözin, düğümün

Lisan işleri

Yeni sarf ve mef'uller ile izafet bahsi

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

— 6 —

Kılavuz kitabında isimlerde tasrif kaideleri pek toplu olarak kısaca izah olunmuştur. Bu, yapılasak sarf için ancak bir işaret ibaret olduğundan bu kısa izah dairesinin daha şümüllü, daha vüs'atlı bir şekilde tesbit edilmesine intizar olunmalıdır.

İsimlerde altı tasrif şekli vaktile mücerred, ih. isimlerle tanrıdır, Kılavuzda bu altı şeklin fransızca adları işaret edilmiştir: naminatif, accusatif v.s. türkçede yeniden bir yabancı dilin istilâna Kılavuzun mütemayil olmayacağı ümid ederim. Hatta eserini mürettebi eski istilâhlara mukabil mef'ulünbîh için i-li mef'ul namını, diğerleri için de gene bu suretle sonlarına gelecek ekleri göstererek e-li, de-li, den-li mef'ul adlarını tercih etmiş görünür. Mücerred ismini aynen muhafaza ediyor, muzafün ileyh için de öyle. Bu sonuncu için diğerleri hakkında yapılan usule tevfiğin in-li, in-li mef'ul denemeyecek, zira asıl mef'ul ona eklenen muzaf'dır, bu hususile izafet istilâhı da muhafaza mecburiyetindedir.

Diger mef'uller için bir nokta ek-sik bırakılıyor: Bunlar için hafiflerle sakilleri ayırd ederek i-li ve i-l-i; e-li ve a-h; de-li ve da-h; den-li ve da-ni diye iki ihtimali kaydetmek icab eder.

Mef'ullere bu isimler verilince iki fa'ide temin edilmiş oluyor: Bir yandan eski istilâhlardan kısmen kurtulmuş oluyoruz, bir yandan da bu muhtelif mef'ullerin teşkil suretlerini adlarla öğrenmiş oluyoruz.

Izafet bahsi

Kılavuzda izafet bahsi gene bir işaret mesabesinde kısaca ve topluca geçilmiştir. Yapılacak sarfta bu pek mühim olan bahis, hele ta'yinli ve ta'yinsiz izafet farkı daha tafsil ile ve misaller iradile izah olunmalıdır: Evin kedisi ile ev kedisi arasındaki fark gibi...

Bu nevden fark i-li ve i-l-i mef'ullerde de vardır: kitab aldım ile kitabı aldım arasındaki fark gibi... Kılavuzda, yalnız bir kılavuz olmak vâsi dairesinden çıkılmamış ve bu yolda izahat külfeti asıl yapılasak sarfa bırakılmıştır.

Kaydedilmek icab eder ki izafet şekli yalnız isimlerde değil, isimlerin yerini tutan zamirlerde de vardır, ve bunlarda da birinci şahsın müfredi ve cem'i müstesna olarak gene muzafün ileyh için ve in eklenmesile izafet yapılır: Siz, sizin;

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Arkadaşlarımızdan biri yılbaşı münasebetile me'sul devlet adamlarının söylemiş oldukları söylevleri incelemiştir:

— Sulhün adı bile geçmiyor, harbin devam edeceğine inanmak lâzım.

Kanaatine varmış, sonra bu kanaatten kendi hesabımıza bir de netice çıkarmış:

— İktisadiyatımızı kuvvetlendirmeliyiz, şimdi eksiklerimizin ne-ler olduğu anlaşılmalıdır, var kuvvetimizle bunları tamamlamalıyız, diyor.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Doğrusunu söylemek lâzımsa birinci Büyük Muharebeden çok ders aldık, bugün ilk ihtiyaçlara cevap veren maddeleri bile dış memleketten getirtmekte olduğumuz zamanlar çok geride kaldı. Şimdi büyük şehirlerde yapılan emek Amerika unundan değildir. Bütün eksiklerimiz beş on kalemde toplanabilir, bunların ne olduğu da anlaşılabilir, fakat artık harb içindeyiz, eksiklerimize cevap verecek yeni fabrikaları vücade getirmek şimdi güçtür, çok güçtür. Buna mukabil eksiklerin tesirlerini azaltacak tedbirleri almak, hele ziraati ileri götürerek ihracatı arttırmak kolaydır, biz en ziyade yapılacak şeyin bu olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

Halid Ziya Uşaklıgil

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

Bardiyada 5000 İtalyan askeri esir düştü
Taarruz devam ediyor
İtalyan tahkimatının kuvvetli olduğu anlaşıldı

Kahire 4 (A.A.) — Tebliğ: Bardiya civarında yapılan harekât muvaffakiyeti devam etmektedir. Şimdiye kadar 5000 esir alınmıştır.

Kahire 4 (A.A.) — Bir ajans haberine göre, Bardiyada İtalyan garnizonunun müdafaa vasıtaları mitralyöz yuvalarından tanklara karşı hazırlanmış hendeklerden ve büyük çapta bir bahri toptan ibaretir. İngilizler deniz tayaralarını in itirakile taarruzlarına devam etmektedirler. Bardiyada son zamanlarda 3000 sivil halk bulunduğu anlaşılmıştır.

Arnavudlukta İtalyan mukabil taarruzları

Atina 4 (A.A.) — Resmî tebliğ: Resmî sözcü, İtalyanların son defa Yunan kuvvetleri tarafından işgal edilen mevzilere karşı şiddetli mukabil taarruzlarda bulduklarını, fakat ağır ziyatla püskürtüldüklerini bildirmiştir.

Ruzvelt eski bir dostunu İngiltereye yolluyor

Vaşington 4 (A.A.) — Roosevelt Amerikan Londra'ya tayin edeceği yeni büyük elçi taayyün edinceye kadar eski ticaret müstesarı Harry Hopkinsi şahsî mümessili olarak İngiltereye göndereceğini ifşa etmiştir.

Roosevelt demistir ki: Hopkins İngiliz hükümetle şahsan teması idame etmek üzere İngiltereye gidecek ve resmî bir sıfatı olmayacaktır.

Sorulan diğer suallere cevap olarak Roosevelt demistir ki: Hopkins birçok eski dostlarına sadece, «Sihhatiniz nasıldır?» diye sormak için İngiltereye gidiyor.

Hopkins, Roosevelt'in eski bir siyaset arkadaşıdır. Ve mütefekkirler cemiyetinin müessis azalarındandır.

Newdeal sisteminin harareti bir taraftan olan B. Hopkinsin sihhî sebebler dolayısıyla geçen Ağustosda ticaret nezareti müstesarlığından ayrılmış, o zamandanberi de beyaz saraya muntazaman devam etmiş ve seyahatlerinde Roosevelt'e refakat etmiştir.

Vaşington 4 (A.A.) — Hopkinsin Londra'ya gönderileceği Vaşingtonda hayret uyandırmış ve Reiscümhuri bu harekete sevkeden sebebler hakkında birçok tahminlere vol acmıştır.

Hopkins Roosevelt'in şahsî fikirlere çok iyi bilmektedir. Roosevelt'in tavır ve hareketi, fikirleri, ümidleri ve hisleri hakkında B. Cöveili ve İngiliz hükümetinin diğer azalarını tenzih edebilecektir.

Amerikanın İng'tereye v r liği si'ahlar

Vaşington 4 (A.A.) — Dün mebusan meclisinde harbiye nazırı, 1940 senesinde büyük miktarda harb malzemesinin satılmış olduğu harb bildirmiştir. Bunların en mühim kısmı İngiltereye satılmıştır. Bu malzeme arasında tanklar, bir milyon tüfek, 18 milyon İngiliz lirası tutarında infilak maddeleri, mitralyözler, toplar, mermi ve revolverler vardır.

VEFAT

Adana Ziraat mektebi müdürü Muzafer Erden, Nazilli Sümer Bank fabrikası dahiliye mütehassısı doktor Mustafa Reşad Erden, kurmay yüzbaşı Nusret Erden'in babası Reşad Erden vefat etmiştir. Merhume Cenabıhakkın rahmetini dileriz.

Büyük Millet Meclisinde kabul edilen kanunlar

Ticarî anlaşmalar akdine yanaşmayan devletler müvaredatına karşı tedbirler alınacak

Ankara, 3 (Hususi) — Meclisin bugünkü toplantısında devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair kanuna ek kanun lâyihasının ikinci müzakeresi yapılmış ve kabul edilmiştir. Bundan sonra Meclis maaş kanununa müzeyyel kanunun üçüncü maddesinin tadili, mer'i gümrük tarifesinde muvakkat mahiyette değişiklikler yapılması ve yabancı memleketlerle muvakkat ticaret anlaşması akdi ve ticarî an-

laşmalar akdine yanaşmayan devletler müvaredatına karşı tedbirler itihazi hususlarında hükümete salâhiyet verilmesine aid kanun lâyihasının, Türkiye - İngiltere arasında 2 Birincikânan 1940 da akdedilen tediyer anlaşmasının tasdikine aid kanun lâyihasının birinci müzakerelerini yapmıştır.

Meclis gelecek Pazartesi günü toplanacaktır.

Amerikalılarla Japonlar arasında yeni bir hâdise

Pekin, 3 (A.A.) — Pekin garnizonu Amerikan bahriye silâhbazları kumandanı, Japonlardan, Pekinde Pazartesi günü vukua gelen ve Amerikan silâhbazlarının Japon polisi tarafından mevkuft tutulması ile teticielen hâdisenin hakkında tam tarzıya istemistir. Mevkufiyetleri esasında Amerikalılardan dördü dövmüştür. Amerikan albayı, suçlu Japon jandarmalarının ve sübaylarının cezalandırılmasını ve istikbalde bu gibi hâdiselerin tekerür etmeyeceği hakkında teminat verilmesini de istemistir. Aksi takdirde hâdisenin kapanmış telâki olunmayacaktır.

Bu hâdisenin bir Pekin kabaresinde vukua gelmiştir. Bir sivil Japon, Amerikan silâhbazları grupundan birisi ile kavga etmiş ve bu Amerikalıyı tabancası ile tehdit etmiştir. Amerikalılar, bu Japonun silâhını elinden almışlardır. Bunun üzerine Japon polisi Amerikalıların hepsini vakalamış ve mevkuft tutmuştur. Bunların tahliye edilmesini hakkındaki mükerrer talepler üzerine, tahliye ancak 17 saat sonra vukua gelmiştir. Japon makamları, bu tahliye üzerine hâdisenin kapanmış olduğunu bildirmişlerdir. Fakat Amerikan kumandanı bu hal suretinde kabul etmemiş ve tam tarzıya taleb ederek hâdisenin hakkında Vaşingtona bir rapor göndermiştir.

Elenler yeniden 12 top, 20 mitralyöz ve 500 esir aldılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Trablustan yeni bir haber alınmamıştır. Mühim olan nokta düşmanın hiçbir faaliyet göstermemesidir.

Yunan ileri hareketi

Manastır, 3 (A.A.) — Royter aiansının Arnavudluk hududundaki hususî muhabiri bildiriyor:

Son 24 saat içinde, Yunanlılar, şimali ve merkezi Arnavudluk cephesinde Moskopolis ile Lin arasında şiddetli İtalyan mukabil hücumlarını taretmişlerdir. Linin şimalinde, Ohri gölü mntakasında karakol çarpışmaları, dün safaktan biraz sonra başlamış ve bazı noktalarda şiddetli muharebeler vukua gelmiştir. İtalyanlar, Linin cenubunda Tiskupatiye hücum etmişler, fakat Yunanlılar, iki saat sonra tesebbüsü elde etmişler ve bütün İtalyan kazançlarını geri almışlardır.

Daha şimali garbide, dağlarda, Yunanlılar, bir İtalyan ileri mevziine muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Fakat bu mahallî avantaj, bu bölgedeki umumî vaziyeti değiştirmemiştir.

Elbasanın bombardmanı

Atina 3 (A.A.) — Yunanistandaki İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhından bildirmiştir:

İngiliz bombardman tayaraları, dün Arnavudlukta Elbasanı çok büyük bir muvaffakiyetle bombardman etmişlerdir. Yüksek infilak kudretli bombalarla yangın bombaları kullanılmış ve bu bombalar şehrin merkeziye düşmüştür. Üç büyük yangın çıkmıştır. Şehrin merkezinde büyük bir binaya isabet kaydedilmiş ve binanın alevler içinde kaldığı görülmüştür.

Bir İtalyan denizaltısı batırıldı

Londra 3 (A.A.) — Resmî tebliğ: Denizaltı gemilerimizden biri, Thun derbolit, düşmanın işgali altında bulunan arazideki üslerden birine muhafaza altında giden bir İtalyan denizaltısını batırmıştır.

Alman deniz tezgâhlarına müthiş bir akın

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri Çarşamba akşamı Bremen üzerine 20.000 yangın bombası ve birçok yüksek infilak kudretli bomba yağdırmışlardır. Deniz tezgâhlarını ve fabrikalarını hata eden ateş denizi o kadar şiddetli idi ki müteakib tayaraleler tarafından bırakılan yüksek infilak kudretli bombaların patlamaları tefrik edilememekte idi.

Baskının gayesi harb gemilerinin ve bilhassa denizaltılarının inşae dilmekte olduğu bahri hedeflere darbeler indirmekti.

Bu, Almanların geçen Pazar Londra üzerine yaptıkları frensiz taarruzdanberi İngiliz hava kuvvetlerinin anen mukabele için buldukları ilk fırsat olmuştur. Halen Londra'ya gelen raporlar bu mukabelelerin tam bir muvaffakiyetle yapılmış olduğunu göstermektedir.

Hava nezaretinin istihbarat servisi sunları bildiriyor:

Baskının başlamasından bir saat kadar sonra uzun bir bombardman tayarası kafilesi Bremen üzerine ilerlerken pilotlar Holandada Züderze üzerine geldikleri zaman gökteki kızıl ışığı görebilmişlerdir. Pilotlar o zaman hedeften 200 kilometre uzakta idiler. Hedefe yaklaştıkça kızıl ışık evvelâ bir alev külesi, sonra da şiddetli bir küllühaline gelmekte idi. Dumanlar bulutlara kadar yükseliver ve onlara karıştıyordu. Birkaç pilot kendilerine tayin edilen hususî hedefleri o kadar kuvvetli alevlerin altında bulmuşlardır ki bombalarını esasen tahrib edilmiş binalar üzerinde israf etmekte sehirde başka fabrika veya deniz tezgâhi aramışlardır.

Baskın karanlık çöktükten takriben bir saat sonra başlamış ve daha gece yarısından evvel 10.000 vagon ve infilak bombası atılmıştır. Şehir üzerindeki bulutları rüzgâr o kadar süratle itmekte idi ki hiçbir hedef uzun müddet gizli kalmadı. Gece parlak, soğuk şiddetli idi. Üç bin metrede termometre sıfırında 30 derece santigrad kaydetmiştir.

Adriyatikte dört İtalyan gemisi batırıldıktan sonra

Londra 3 (A.A.) — İngiliz Matbuatı, 4 İtalyan gemisinin Adriyatik denizinde ne suretle batırıldığı hakkında malumat vermektedir. Daily Herald diyor ki:

Taaruz, Arnavudluk ve Yugoslav hududlarının birleştiği noktada vukubulmuştur. Bunu müteakib İngiliz gemileri Avlyona üzerine yüzlerce ton ağırlığında mermiler atmıştır.

Bir Fransız şilebi ile bir denizaltısı batırıldı

Londra, 3 (A.A.) — Vichyden bildirildiğine göre 19 Kânunevvelde Dakar açıklarında bir Fransız şilebille bir Fransız denizaltısı batmıştır. Bunların meçhul bir denizaltı tarafından batırılmış olması muhtemeldir. Fransız denizaltısı mürettebatı birlikte batmıştır.

Moskovada şiddetli soğuklar

Moskova 3 (A.A.) — D. N. B. Sovyetler Birliğinin Avrupa kısmında havalar çok soğumuştur.

Moskovada 2/3 İkincikânan gecesi termometre sıfırdan aşağı dereceye düşmüştür. Moskovanın şimalinde sıfırdan aşağı 44 derece soğuk kaydedilmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

• Mihverin bir ucu zâf alâmetleri gösteriyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bundan kısa bir zaman evvel bir kısım Alman matbuatı, bazı İngiliz gazetelerinin neşriyatına cevap olarak aşağı yukarı şu satırları yazdılar:

İngilizler kit'avi Avrupada her hangi bir hareket üssü bulduklarını sandıkları bir zamanda gene karşılarda Almanları bulacaklardır. Bu cümlelerin manasını, İtalyan hava kuvvetleri genel kurmay reisi General Pricolo'nun neşrettiği yevmi emirle daha iyi anlamış oluyoruz. Bu günlük emre göre bir Alman hava cüzütanı, Akdenizde İngilizlerle cereyan eden muharebelere iştirak etmek üzere İtalyaya nakldilmiştir. Bu kit'a, büyük bir İtalyan hava kit'ası olarak ve o mahiyette hareket edecektir.

Hâdiselerin ehemmiyetli inkışaf lar gösterdikleri şu sıralarda Alman tayaralelerinin İtalyaya nakledilmelerini sembolik bir tesanüdün ifadesi olmakta ziyade Berlin - Roma mihverinin bir ucunda göze çarpan bir zâfın belli başlı bir tezahürü olarak kabul etmek elbette ki daha doğrudur ve elbetteki hakikatın ifadesidir.

Bunun aksine olarak bundan bir müddet evvel bir İtalyan hava cüzütânının İngiliz adalarına karşı yapılan akınlara iştirak etmeye üzere Manş sahillerine sevk edildiği işitildiği zaman, kimsenin aklına bir takviye manevrası yapılmakta olduğu zehabı gelmemiştir. Fakat bir taraftan Bingazi hududunda İngiliz kit'alarına karşı mütemadi bir İtalyan gerilemesi, diğer taraftan da Arnavudlukta Yunan kuvvetleri önünde mütevali muvaffakiyetsizlikler kaydedildiği görüldüğü zaman, böyle bir hareket, bundan başka türlü mana vermenin ihtimali yoktur. Kaldı ki daha evvel Bari ve Napoli limanlarında bir hayli Alman askerinin tahşid edilmeğe olduğu dair verilen haberler, Almanların Akdeniz havzasını tâli bir hareket sahası telâki etmekte olduklarını ve bütün kuvvetleriyle İngiltereye yüklenmeyi tercih eylediklerini, hattâ yakın bir istilâya dahi tesebbüse kalkışacakları hakkındaki iddiaları bariz bir suret cereh etmektedirler. Sene 1941 başlangıcıdır. Harb başlıyâl henüz bir buçuk sene olmamıştır. Hele İtalyanın harbe girişi üzerinden sekiz ay dahi geçmediği halde Mihverin bu ucundan çatırdı sadaları yükseltilmeye başlamıştır. Muhakkak ki Mihver zayıflıyor ve bir taraftan çöküntü alâmetleri gösteriyor.

Selim Ragıp Emeç

Alman hava kuvvetlerinin İtalyaya gelişini İngilterede nasıl karşılandı?

Londra, 3 (A.A.) — Bura mahfellerine göre Alman tayaralelerinin İtalyanların maneviyatını yükseltmek için geldiği aşikârdır. Böyle bir şey hedef olmak ise asla hoş bir şey değildir.

Siyasî bakımdan bu hâdisenin Musolinini Hitlere daha ziyade tâbi kılacak mahiyettedir. Hava yardımını, hiç olmazsa Duçeyi iktidar mevkiinde tutmak için askerî yardımın takib etmesi asla imkânsız değildir.

Almanların İtalyaya yardımının müsbet kıymeti ne olursa olsun Almanların kendi vatanlarındaki kaynaklarının zaruri olarak zayıflaması demektir. Alman yardımını tesirli olabilmek için çok büyük mikyasta olması icab eder.

Kayda lâyük olan bir vakıa da Almanların Yunanistanla harb halinde olma ve Atinadaki elçilerini muhafaza etmekte bulunduğudur. Buna binaen nazarı olarak Alman pilotları Arnavudluk harbine iştirak etmeyeceklerdir.

Marmariste zelzele

Muğla 3 (A.A.) — Dün Marmaris ve Datca'da hafif birer zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

MILLÎ PIYANGO İDARESİNDEN:

Millî Piyangonun dördüncü tertib üçüncü çekilişine aid devamlı biletlerin haricinde devamsız biletlerin Millî Piyango İstanbul Bürosunda Dördüncü Vakıf hanı altındaki gişelerinde (üzerinde yazılı fiatlarla) satışa çıkarıldığını sayın halkımıza bildiririz.

İktisad Vekili Tavşanlı maden mntakasında tetkikler yapıyor

Kütahya 3 (A.A.) — Tavşanlı ve Değirmisaz maden mntakasında tetkikatta bulunmak üzere Tavşanlıya gitmekte olan İktisad Vekili Hüsnü Çakır dün sabah buradan geçmiştir.

Amerikalılar Şanghayı terk ediyorlar

Kobe, 3 (A.A.) — Sanghaydan 779 yolcu ile hareket eden President Colidge adındaki Amerikan vapuru bu sabah buraya gelmiştir. Yolculardan çoğu Uzaksark sularında bulunan Amerikan harb gemileri mürettebatının aileleri efradıdır.

Domei ajansı Amerikalı kadın ve çocukların Şanghayı terk etmelerini fevkalade karışık bulunan beynelmil vaziyetin bir aynası olarak telâki ve tefsir etmektedir.

Romanyada dahili vaziyet karışık

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Balkan memleketleri ile Almanya'dan ve hattâ doğrudan doğruya Bükreşten gelen itimada sayan haberlerin esas vaziyeti bu şekilde göstermektedir. Romanyadaki Nazi kuvvetlerinin üç fırkaya baliğ olduğu zannedilmektedir. Büyük miktarda harb lazımları mühürlü yagunlar içinde Romanyaya gelmektedir. Bunların, Romanyadan Almanya'ya gönderilen petrollerin karşılığı olduğu söylenmektedir.

Berlindeki kanaate göre, Romanyadaki Alman iktisadî menfaatlerinin baltalanmasına mâni olmak ve komünistlerle diğer muhalefet unsurlarının gittikçe artan tahrikâtına sed çekebilmek için üç fırka askere ihtiyaç vardır. Bugünkü vaziyetin esasına, Demirmuhafızların takib ettikleri ülkü ile komünist emellerinin çatışması hâkim olmaktadır. Bu hakikat, birkaç hafta evvel, Demirmuhafızların Besarabya hududundaki Kızılordu hudud muhafızlarıyla çarpışmaları neticesinde büsbütün tezahür etmiştir.

Bundan başka, Romanyadaki komünist aleyhtarın mücadelede 40 Demirmuhafızla 18 Rus ölmüş ve bunun üzerine Sovyetler Birliğinin Bükreş elçisi Lavrentief bu hâdiselere bir nihayet verilmesini talep etmiştir.

Diğer taraftan demir muhafızlar, kendilerinde ihtilâf halinde olan her keski komünist adederek yahudilerle ve diğer kimselerle eski ve hususî hesabları halletmek yolunu tutmuşlardır.

Bükreşin muhalefet mahfellerindeki kanaate göre, Almanlar, demir muhafızların Romanyadaki komünist nüfuzunu kırmağa matuf faaliyetlerini teşvik etmektedirler.

Balkanlardaki Sovyet mahfelleri ne nazarın Almanyanın Bükreş elçisi Romanyanın, Gestapo marifetle kontrolünü temin etmek üzere faaliyet göstermektedir. Gestapo'nun, demir muhafızları komünistlere karşı bir âlet olarak kullanmak istediği şüphesizdir.

Romanya şehirlerinde köylerinde yapılan bir anket buralardaki amele şunların şimdiden komünist nüfuz altına girdiklerini göstermiştir. Çiftçilere gelince, buralar da bugünkü lejyoner rejimine muhalif ve tehlikeli hislerle meşbu bir halde bulunmaktadırlar.

Bu vaziyet karşısında, eğer Almanya Romanyayı kendisine beraber herhangi bir sergüzeşte sürüklemeye kalkacak olursa, Romanyalılardan bir çoğunun şiddetli aksülâmelile karşılaşılabilecektir.

Kralın ziyareti
Bükreş 3 (A.A.) — Sinaia'da oturmakta olan Romanya kralı Mihael, başvekil general Antonesko'yu ziyaret etmiştir. Başvekil Karpatlarda bulunmaktadırlar.

Hind kongresi partisi reisi tevkif edildi
Allahabad 3 (A.A.) — Hind kongresi partisi reisi Mevlâna Abdülkelam Azad, tevkif edilmiştir.

"Ruzveltin sesi sansüre rağmen Berline işitildi,"

Nevyork 3 (A.A.) — Hitlerin Alman milletine hitaben neşrettiği beyannameyi tefsir eden Amerikan gazeteleri mumaileyhin 1941 senesi için vadettiği zaferi 1940 senesi için de vadetmiş olduğunu hatırlatmaktadır.

Nevyork Times gazetesi bu münasebetle şunları yazmaktadır:

Hitlerin sözleri, Ruzveltin Mihver devletlerinin harbi kazanamayacakları hakkındaki beyanatının Almanya'da husule getirdiği akisleri boğmağa matuftur. Ruzvelt'in sesi, sansüre rağmen Almanya'da işitilmiştir. Amerika reiscümhuriyunun sözlerinin Alman milletini endişe ve tereddüde düşürdüğü muhakkaktır. İşte, Hitler, bundan dolayıdır ki 1940 için vadettiği zaferi 1941 için de yeniden vadetmek zaruretini hissetmiştir.

Hitler, şimdi yeni bir senenin eşğinde bulunuyor. Bu sene, ağır ve karanlık neticeler doğurabilecek diğer bir harb senesidir. Hitlerin sözleri bu karanlık istikbali kimseden saklıya mamıştır. Bunun içindir ki bu teha-net kimseyi ikna etmeyeceği gibi biz-zat Hitleri ikna edebilecek de şüphelidir.

İrlandanın şarkı kısmı bombalandı

Dublen, 3 (A.A.) — Resmî istihbarat bürosunun bildirildiğine göre Çarşamba gecesi ve dün sabah erken İrlandanın şark kontluklarının muhtelif kısımlarına müteaddit bombalar atılmıştır. İlk bombalar İrlandanın şarkında kâin Drogheda üzerine düşmüştür. Dilleke beş bomba, Julianstown'a üç bomba düşmüştür. Ziyat olmamıştır.

Dublenin bombardmanı

Londra, 3 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Son dakikada öğrenildiğine göre, bu gece Dublin'e yapılan bombardmanda çok kalabalık bir mahallede de bombalar düşmüştür. Birçok ağır yaralı vardır. Safaktan biraz evvel, polis ve askerler, enkaz altından yaralıları çıkarmak için bütün gayretleri ile çalışmakta idiler. Şimdiye kadar asgari 12 yaralı tesbit edilmiştir.

Diğer taraftan Daily Sketch gazetesinin öğrendiğine göre, B. Ruzvelt, Hitler'e karşı hafi diplomatik faaliyetini arttırarak, İrlandaya karşı yapılacak har hareketin kuvvetli İrlandalı unsurları ihtiva eden Amerika Birleşik devletlerinde büyük muhalefet doğuracağını Berlindeki Amerika Birleşik devletleri büyük elçiliği vastasile Alman hariciyesine bildirmiştir.

Alman bombaları

Dublin, 3 (A.A.) — İrlanda hariciye nezareti aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

Curragh, Julianstown, Duleek ve Borrin üzerine atılan bombaların parçaları üzerinde yapılan tetkikat neticesinde bunların Alman bombası olduğu anlaşılmıştır.

Şehir haricindeki yollar belediye tarafından teftiş edildi

— Gazetelerden —
— Ne talihsiz sokakmış. Bütün ayıplarından maada bir de şehir içinde yapılmış!

Şehir Haberleri

Bir genç kıza yollanan tehdid mektubu

Sultanselimde, Cami çıkarmazda oturan Fikret adında genç bir kıza son günlerde müteaddid tehdid mektupları gelmeye başlamıştır.

Posta ile gelen ve arab harflerle yazılan bu mektuplarda, meçhul bir şahıs, genç kıza kendisine evlenmediği takdirde ölümlü tehdid etmektedir.

Bu küstah adam, yaptıkları yetişmiyormuş gibi, bir de üstelik gönderdiği mektupların içine tabanca, hançer ve kuru kafa gibi korkunç resimler çizmektedir.

Bu vaziyet karşısında büyük bir korku ve heyecana düşen Fikret, keyfiyetten babası Mehmedî baherdar etmiş, o da zabıtaya müracaat ederek kızına gelen bu tehdid mektuplarını alâkadara vermiştir.

Zabıta bu cüretkâr adamı ara-maktadır.

Kasablar karara itiraz ediyorlar

Kasablar dün Belediye İktisad Müdürlüğüne müracaatla Fiat Mürakabe komisyonu tarafından tesbit olunan kâr ve satış fiyatları tesbitine itiraz etmişler ve zarar ettiklerini ileri sürmüşlerdir. Kasabların bu müracaatı, Fiat Mürakabe komisyonunda tetkik olunacaktır.

Adliye levazım dairesesindeki suiistimal davasına devam edildi

Adliye levazım dairesesindeki suiistimalin duruşmasına 1 nci Ağır Ceza mahkemesinde dün de devam edilmiştir.

Hâdisede suçlu bulunan eski mütemedlerden Emin, Necmi, Asım, Fenni, Hasan, İsmail, Serif ve Tevfik'in ita emirlerinde tahrifat yapmak suretile, büyük miktarda parayı ihtilâs ettikleri iddia olunmaktadır.

Dünkü celsede, müdafasının yapan suçlular vekili Suad Tahsin Türk ise, bu iddianın gayri varid, müddeiumumî muavinlerinin imzalarının taktik edilmiş keyfiyetinin de asılsız olduğunu söylemiştir.

Duruşma, bir suçlunun müdafası için, talik edilmiştir.

Belediye memurlarının vazife ve mes'uliyetleri

Dahiliye Vekâleti Belediye memurlarının vazife ve mes'uliyetlerine taallik eden bir nizamname hazırlanmaktadır. Bu nizamname etrafında, İstanbul Belediyesinin nokta nazarını bildirmek üzere 20 gün evvel Ankara'ya gitmiş olan Belediye teftiş heyeti müdürü Samih dün şehrimize dönmüştür.

Hazırlanmakta olan yeni nizamname, yalnız Belediye memurlarına değil, Tramvay, Elektrik, Tünel, Sular İdaresi, mezbahe ve Belediyeye bağlı diğer teşekküllerin memurlarına da samil olacaktır. Memleketteki bütün belediyeler bu nizamname hükümlerine tâbi olacaktır. Yalnız nizamnamede İstanbul ve Ankara belediyelerine aid hususi hükümler bulunacak, memurların terfilerinde barem esas olacaktır.

Bu nizamname Dahiliye Vekâleti müdürler encümeninde tetkik edildikten sonra Devlet Şurasına sevk olunacaktır.

Bakırköy Halkevinde konferans

Bakırköy Halkeviden: 5/1/941 Pazar günü saat 15 te Evimiz salonunda Çoruh mebusu Ali Rıza Erem tarafından ahvali hazıra hakkında siyasi bir konferans verileceğinden bütün Partili ve Halkevîlerin teşrihî rica olunur.

Talebeyi çalışmaya ve dürüstlüğe teşvik edecek kararlar

Çalışkanlığı ve iyi ahlâkile temayüz ederek ismi şeref levhasına asılan talebelere Maarif Vekillîği münasib hediyeler verecek

İk kanaat devresinin vaziyeti talebe lehine

Şehrimizdeki bütün orta okul ve lise müdürleri, bayramdan sonra İstanbul Üniversitesinde büyük bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantıda okullar alâkadara eden muhtelif meseleler görüşülecek ve Maarif Vekâletine bildirilecek hususlar tesbit olunacaktır. Toplantıda bilhassa ders yılı başındanberi okullarda talebenin gerek disiplin gerekse çalışma bakımından vaziyetleri tetkik edilecek ve alınması icab eden yeni tedbirler görüşülecektir.

Maarif Vekâleti umumî müfettişleri de Kurban Bayramından sonra mektepleri umumî bir şekilde teftişe başlayacaklardır.

Orta oku ve liserlerde, birinci kanaat devresine aid karneler talebe-

lere tevzi olunmuştur. Talebelerin ilk üç aylık çalışmalarında geçen yıllara nazaran hayli ilerleyiş kaydedilmiş ve talebeler muhtelif ders gruplarından geçen yıldan daha iyi notlar almışlardır.

Okullarda disiplin kurulları bayramdan sonra toplanarak ilk kanaat devresinde gerek çalışma ve gerekse ahlâk bakımından üstünlükleri görülen talebeleri tesbit edeceklerdir. Bu talebelerin isimleri okullarda şeref levhalarına asılacaktır. Mektebi bitirinceye kadar şeref levhasından isimleri silinmeyen talebeler Maarif Vekâleti tarafından takdir edilecek ve kendilerine münasib hediyeler verilecektir.

5 yaşında bir yavru göğsüne bıçak saplanarak öldü

Evvelki gün, Kartal kazasına tâbi, Kurddurmuş köyünde, bir çocuğun ölümüyle neticelenen feci bir kaza olmuştur.

Bu köyde rencperlik yapan Mustafa adında bir köylünün oğlu 5 yaşlarında Yılmaz, evvelki gün evlerinde oynarken eline ucu sivri ve çok keskin bir bıçak geçirmiştir. Bir ara elindeki bıçakla koşmakta olan Yılmaz müzâzenesini kaybederek yere düşmüş ve bu esnada da bıçak göğsüne saplanarak sırtından çıkmıştır.

Bu feci kaza neticesinde Yılmaz, derhal ölmüştür.

Vak'a etrafında Üsküdar adliyesi tahkikat yapmaktadır.

150 kilo demir çalmışlar

Sabikalı hırsızlardan, İbrahimle Hakımın dün sırtlarında hurda demir yükü Sultanahmed civarında şüpheli bir vaziyette dolaştıkları zabıta memurları tarafından görülerek, ikisi de karakola getirilmişlerdir. Burada sorguya çekilen sabikalı hırsızlar, sırtlarındaki demirleri Sultanahmeddeki San'at mektebinin ardiyesinden çaldıklarını söylemişlerdir.

Şimdiye kadar bu suretle aynı yerden 150 kiloya yakın hurda demir çaldıkları anlaşılan hırsızlar dün Müddeiumumîliğe teslim edilmişlerdir.

Bir müddet sonra birinci sulh ceza hâkimi Reşid'in huzuruna çıkarılan suçlular cürümlerini kısmen itiraf etmişlerdir. Hâkim, sorgularını müteakib ikisini de tevkiif etmiştir.

İki kömür muhtekiri

Zabıta, dün de ihtikâr yapmağa kalkışan iki kömürcüyü cürümeşub halinde yakalamıştır.

Haklarında tanzim kılınan tahkikat evrakile dün adliyeye verilen suçlular, Üsküdar'da Toptaşı caddesinde 256 sayılı dükkânda kömür-cülük yapan Receble, gene Üsküdar'da Ayazma mahallesinde 5 numaralı dükkânda kömürcü Mustafa adındaki şahıslardır.

Kurbanlarımızın derdini Türk Hava Kurumuna vermekle; kim-sesiz yavrulara ve mîli havacı-ğımıza yardım etmiş olacağımızı unutmuyalım.

Bir işçinin parçalanması neticelenen müthiş infilâk

Evvelki gün, Kemerburgaz civarında bir işçinin feci bir şekilde ölmesi neticelenen bir infilâk hâdisesi olmuştur.

Osmaniye telsiz istasyonu yakınındaki Sular İdaresine aid büyük makinelerden biri, evvelki gün, makinist Said Yükselin idaresinde çalışırken, makineye bir sakatlık arız olmuş, bir müddet sonra da 170 santim l'utunda ve iki ton ağırlığındaki deponu müthiş bir gürlütle infilâk ettiği görülmüştür. Makinist Said bu infilâk neticesinde parçalanarak de-hal ölmüştür.

Hâdiseye el koyan mahalli jandarması, keyfiyetten müddeiumumîliğe haberdar etmiş, bu suretle adli tahkikata başlanmıştır.

Ankara treni bir kıza çarptı

Evvelki akşam, Feneryolu istasyonu civarında bir kızın ağır surette yaralanması neticelenen bir tren kazası olmuştur.

Feneryolunda İstasyon caddesinde 7 sayılı evde oturan 12 yaşlarında Zahide Acar, evvelki akşam tren yolunu takiben istasyon parkına doğru giderken, o sırada süratle gelmekte olan Ankara treninin sadmesine uğramıştır. Bu çarpma neticesinde vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanan genç kız, baygın bir halde Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Vak'a etrafında mahalli adliye ve zabıtası tahkikat yapmaktadır.

Gaz yüklü bir motör battı

Mehmed Cebel adında bir kaptanın idaresindeki Yıldırım motörü içinde 3051 teneke gaz yüküyle dün Kuruçeşme sahillerinden birine yanaşırken birdenbire motörün hava borusu patlamıştır. Bu infilâk çok şiddetli olmuş, kısa bir zaman zarfında parçalanmış motör su alarak batmıştır.

Denize dökülen gaz tenekeleri tamamen karaya çıkarılmış, nüfusa hiçbir zayıf olmamıştır.

Hâdisi etrafında alâkadara tahkikata devam etmektedirler.

Yangınlar için su depoları

Belediye Sular İdaresi İstanbulun muhtelif semtlerinde büyük su depoları inşa edecektir. Bu su depolarından bir kısmı eski sarniç ve mahzenlerden istifade edilerek vücute getirilecektir. Su depolarından bilhassa yangınlarda çok istifade edilecektir.

"Atılâ,, şilebi Bozcaadada karaya oturdu

Dün limanımızdan mühim miktarda hamule ile Mersin hattına hareket eden Türk armatörler birliğine aid ve 1050 tonluk "Atılâ" şilebi bir müddet yol aldıktan sonra Bozcaada açıklarında kayalıklara çarparak karaya oturmuştur.

Vak'adan haberdar edilen mirtaka liman reisliği, derhal kaza mahalline yardımcı şilebler göndererek Atılâ şilebinin yüklerini boşaltmağa başlamıştır. Kazazede şilebin baş tarafı tamamile hasara uğramıştır. Kazazede şilebin kurtarılması için faaliyete geçilmiştir.

İngilizler 57.000 balya tiftik alıyorlar

İngiliz ticaret birliği mümessilleri ile, tiftik ihracat birliği arasında bir müddettenberi yapılan görüşmeler müsaide bir şekilde neticelenmek üzere, İngiliz ticaret birliği reisi Lord Glinconner, tiftik ihracat birliğine 57.000 balyalık büyük bir siparişte bulunmuştur. Fiatlar üzerinde mutabakat hasıl olduğu takdirde İngiltere hükümetinin derhal mübayaata başlayacağı söylenmektedir.

Diğer taraftan İngiliz ticaret birliği, İngiliz ablukasına dahil memlekete mal sevketmiş ve halen bu memleketele iş yapan tiftik tüccarlarının isimlerini havi bir «kara liste» yi birliğe vermiştir. Bu tüccarların mallarını İngilizler almayıacaklardır.

İngilizlerin büyük partide mübayaata bulunmaları tiftik piyasasında tesirler icra etmiştir. Bu yüzden tiftik fiyatları kiloda 25 kuruş kadar yükselmiştir.

Basra yolu nakliyat tarifesinde mühim tenzilât yapılıyor

Basra yolile yapılan nakliyat üzerinde azami kolaylıklar temini için görüşmeler yapılmaktadır. Şimendifer tarifelerinde her üç devlet tarafından yapılan tenzilâtın sonra, alâkadara nakliye şirketleri de nakledecekleri mallar üzerinde azami tenzilât yapmak kararını vermişlerdir.

Diğer taraftan, deniz yolile Basradan yapılan nakliyatta da alâkadara deniz kumpanyaları tenzilât yapacaklardır. Bu suretle harb sigortası primi dahil olduğu halde, Basra yolile yapılan ticari nakliyat aşgari bir tarifeye inecektir. Yapılacak tenzilâtın sonra son bir ay içerisinde büyük bir inkişaf göstermiş olan bu yolla yapılan nakliyat birkaç misli artmış olacaktır.

Valinin bu akşamki ziyafeti

Vali ve Belediye Reisi doktor Lütfi Kırdar, Taksim Belediye gazinosunda bu akşam Parti ve matbuat erkânına bir ziyafet verecektir.

Yalnız dört gün kaldı
Sinema dünyasının en yüksek san'atçıları

CHARLES BOYER
CLAUDETTE COLBERT

in en son çevirdikleri

DÜŞES
PETROVNA
(TOVARİÇ)

Bugün
LÂLE

sinemasında
Ayrıca: Türkçe PARAMUNT JURNAL
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matineer.

MELEK sinemasında RAMAZAN Bayramında BALALAYKA gösterilmiştir.

KURBAN Bayramında da ELEANOR POWEL ile FRED ASTAIR gibi iki büyük Yıldız'ın yarattıkları

BROADWAY MELODİE 1940

nefis ve Şahane filmi takdim edilecektir.

BUGÜN MELEK sinemasında ANNIE DUCAUX ERIC V. STROHEIM - ANDRE LUGUET nin nefis bir surette yarattıkları

SENENİN EN BÜYÜK FRANSTZ FİLMİ

FIRTINA

Muhteşem AŞK - İHTİRAS ve MACERA ŞAHESERİ Hâve olarak: EN SON FOX DUNYA HAVADİSLERİ Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Haftanın en güzel programı

Bugün SARAY sinemasında SILVIA SIDNFY - JOEL MAC CREA tarafından vücutte getirilen büyük içtimâl bir film

GÜNAHKARLAR

FENALIK - İYİLİK - GANGSTERLERİN RUHU ve AŞKIN VEÇESİ

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Canlı bir Tarih... Yüksek bir Aşk... Heyecanlı bir Mevzu... Çıldırta bir kuskançlık

BEYAZ ESİRE (HALİME)

Sinema kudretinin en büyük harikası TÜRKÇE SÖZLÜ

Bugün SAKARYA sinemasında 2 büyük ve güzel film birden

1 - ARTİST AŞKI BAŞ ÇAVUŞ MADDEN

YVONNE PRINTEMPS PIERRE FRESNAY

FRANZUZA WALLACE BERRY

MİLLİ ALEMDAR

Görünmemiş bir insan seli Dünyanın en büyük aşk filmi Türkçe Dublaj'da harikulâde

MANON LESKO

ya akıyor...
Haftanın son günleri...
Ayrıca:
Bir heyecan tufanı

KAÇAK KORSANLAR

TOMMY KELLİ - MAY ROBSON

MARMARA'da

1941 in ilk sinema mucizesi

KUYRUKLU

YILDIZ

(FRANK MORGAN - ROBERT YOUNG)

Ayrıca:
Mister MOTO'nun SON İHTARI

(PETER LORRE)

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında Akşam saat 20,30 da APTAL Yazan: Dostoyevski

İstiklâl caddesi komedi kısmında Gündüz saat 14 de ÇOCUK OYUNU Akşam saat 20,30 da PAŞA HAZRETLERİ

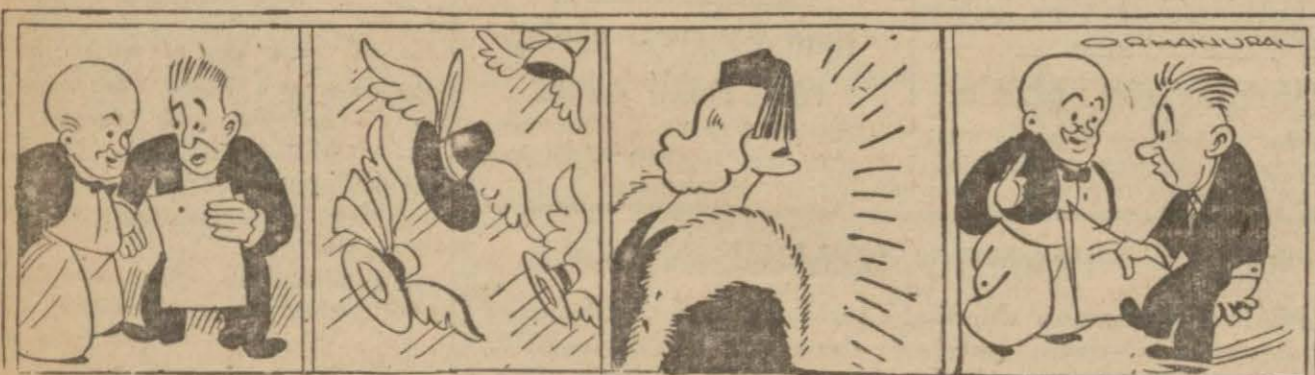
Senenin en büyük Filmi:

BALALAYKA 8

İkinci Kânun Çarşambadan itibaren

MARMARA'da

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey al sana yeni bir haber...

... Şapka modaları o kadar çabuk değişiyor ki...

... Şimdi de bunların püsküllü olanları çık-

Hasan bey — Şapka derdimin ne püsküllü belâ olduğunu anlatmak için mi dersin?.

2 Büyük Şaheser bugün SÜMER Sinemasında

1- DEANNA DURBİN 2- PIERRE BLANCHARD ve RENE St. CYR

in en büyük muzaffeiyeti

İLK AŞKI BİR KIŞ GECESİ

Seanslar: 12.30 - 3.30 - 6.30 ve 9 da

Filmide: Seanslar: 2 - 5 ve 8 de

Memleket Haberleri

Ceyhanda

Halk, sokakların çamurdan kurtarılmasını ve lüks lambalarının yanmasını istiyor

Ceyhan (Hususî) — Son günlerde şiddetli ve sürekli yağın yağmurlar neticesi olarak kasabamız dahilde kanalizasyon teşkilâtının mevcut bulunmaması hesabına çukurlarda birikerek gölgenen bol sularca kaz ve ördeklerin ötüşe, ötüşe yüzdüklerini ve adamakıllı banyo yaptıklarını görülmektedir.

Zaten, mahalle ve sokaklar çamur deryasından geçilmez ve çıkılmaz bir hale geldi. Çarşı, ve istasyon caddesi de böyle günlerde berbat bir hal almaktadır.

Evvelce, çarşı ve mahallât berbat bir halde idi. Dört beş senelik bir çalışma sonunda kasaba hayli çamurdan kurtulmuş oldu. Fakat, son senelerdeki bakımsızlık kasabayı gene eski haline irca edeceğe benziyor. Burada bir noktaya işaret etmek isterim: Vaktile gece vakti trenle Ceyhana gelen ve istasyonda vesait bulunamayınca, kasabaya yaya yürüyerek gelmeğe mecbur kalan bir yolcu, çamurlara saplanan iskaripini ararken çizme bulmuştu. Bu vaziyet herhalde şimdi de haddinden fazla çamur deryası halindeki mahallelerde zâhir edecektir.

Diğer taraftan, evvelce de yazdığı gibi, istasyon caddesinin, istasyona yakın mahalli ve Ayas yoluna sapan kısmı hâlen açılmamış olduğundan bozulmuş ve çökmüştür. Acaba burası neden böyle ihmal edilmiştir?

Keza kasabadaki adedi mahdud lüks lambaları da bugünlerde muntazaman yanmıyor. Zaten, gündüzün çamur deryasından evine bin bir türlü meşakkatle gidebilen halk, daha akşamdan sünen bu lüks lambaların dan maalesef istifade edemiyor. Bu işıkların da bilhassa böyle karanlık gecelerde ve yağmurlu günlerde muntazaman yakılması temenni olunur.

Bilecik köylülerinin Hava kurumuna teberrüleri

Bilecik (Hususî) — Bilecik merkez köylerinden Bayır köyü ahali a ralarında topladıkları yüz yetmiş lirayı Bilecik Hava Kurumu şubesine teslim etmişlerdir.

Muş Ç. E. K. okul yavrularını sevindirdi

Muş (Hususî) — Muş Çocuk Esirgeme Kurumu bu sene dahi yetim ve sahsız okul çocuklarına, eli dört takım elbise ve seksen bir çift ayakkabı vermek suretile sevindirmişti.

Zonguldak Parti reisi seçildi

Zonguldak (Hususî) — Cumhuriyet Halk Partisi vilâyet kongreleri bitmiş ve Halkevîmizin reisi Ahmed Gürel itifakla parti reisi seçilmiştir. Ahmed Gürel'in uhdesinde aynı zamanda Halkevi reisi de baki kalacaktır.

Ahmed Gürel, ötedenberi memleket ve parti işlerinde iğli ve özlü mesaisile muhte kendisini sevdirmiş enerjik bir cemiyet adamıdır. Bilhassa Türk Hava Kurumu ve Halkevi başkanlıklarında cidden muvaffak eserler vermiş ve bunları daima ilerihamieler halinde idameye muvaffak olmuştur.

Parti reisiğine seçilmesi muhitte memnuniyetle karşılanmıştır.

Son Postanın macera romanı: 81

Gestapo ve ENTELEGENS SERVİS

Nakleden: Şehçet Sata

— Heyhat... Maalesef ben de sizin bildiğinizden fazla malûmat sahibiydim.

Vilfort derin bir iç çekerek: — Bir şey bilmiyorsunuz, demektir.

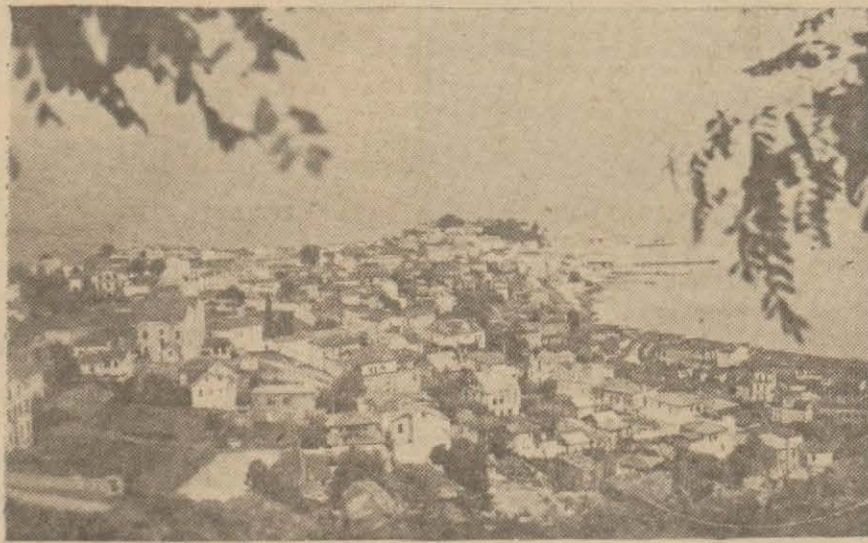
— Hattâ, şu eczacı kalfasının bahsettiği sarışın kadını bile bulamadık. Malûm a, o resmi ifadesinde de böyle bir kadın olduğunu tekrar etti.

Labreche, dudaklarını bükerek: — Bununla beraber, ben böyle bir kadını mevcudiyetinden hâlâ şüphedeyim. Şahidlerden hiç biri böyle bir kadından bahsetmedikleri için...

— Kabul... Bana öyle geliyor ki bu cinayetin âmilî bir şantaj me-

Trabzon nihayet içme suyunu kavuştu

Şehir muhtelif semtlerinde su tevziatına da başlandı, su halka çok ucuza verilecek

Trabzonun güzel bir görünüşü

Trabzon (Hususî) — Ebedî Büyük Atatürkün Trabzonlulara aziz bir hediyesi olan ve iki senedenberi inşasına devam olunan içme suyu tesisi ikmal edilmiş ve son günlerde şehrin muhtelif semtlerine su tevziatına başlanmıştır. Senelerdenberi susuzluktan birer mışkullat çekmekte olan şehrin içinde Almanyanan Hohtif şirketi tarafından getirilen eli aded çeşmenin de inşası ikmal edilmiştir. Halka ve evlere ucuz su verebilmek için Belediye elden gelen gayretleri sarfetmektedir. Belediye meclisince verilen bir karara göre halka gayet ucuz olmak üzere beher tonu (7,5) kuruştan su verilecektir.

Hayrisevenler Cemiyeti

Merkezi Ankarada olmak üzere Bayan İnönü'nün Başkanlığında kurulmuş olan Hayrisevenler Cemiyetinin bir şubesi de son günlerde şehrimizde kurulmuştur. Bu husus için Halkevînde Vali vekilinin başkanlığında yapılan bir toplantıda yirmi beş kişilik bir heyet seçilmiş ve derhal faaliyete geçmiştir. Hayrisevenler Cemiyetinin kuruluşu Trabzon muhitinde son derece âlaka ve sevgi ile karşılanmıştır.

Halk Müzesi

Atatürk köşkünün Halk Müzesi it-

hazile istimlakine karar veren Trabzon Belediyesi istimlak bedeli olan altı bin beş yüz lirayı varisine vermiş, binada Atatürk ve inkılâba aid tarihî kıymet taşıyan eşyanın toplanmasına başlanmıştır.

Fındık kabuğu

Trabzon Belediyesi halk için hava-yi zaruriyeden olan fındık kabuğu satışında ihtikâra meydan verilmesi için çuvalına yirmi beş kuruş nark koymuş ve fındık kabuğu satan fabrikaları da devamlı mürakabe ve kontrol altında bulundurabilmek için her fabrikaya muayyen satış günleri tesbit etmiştir.

Namık Kemal gecesi

Şehrimiz Halkevînde büyük Vatanperver Namık Kemal yüzüncü doğum yılı münasebetile muhteşem bir merasim yapılmıştır. İki binden fazla münevverin iştirak ettiği Namık Kemal gecesinde Halkevînin muhtelif hatibleri Şâirin hayatı ve eserleri hakkında konferanslar verdikten sonra temsil komitesi tarafından büyük edibin Vatan ve Solistre piyesi de sahneye konulmuştur. Piyas halk tarafından misli görülmemiş bir âlaka ve heyecanla karşılanmıştır.

Birer derece terfi eden İstanbul ilk okul öğretmenleri

930 - 940 yılında İstanbul ilk terhisat öğretmenlerinden bir kısmı birer derece terfi etmişlerdir. Terfi edenlerin isimlerini aşağıya yazıyoruz: **20 liradan 25 liraya terfi edenler** Talât Mendek, Nermin Gökçaya, Hatice Arca, Halet Aygen, Kerim Erşayın, Kenan Süzer, Mustafa Duyuran, Teyfik El, Muazzez Kaynarsoy, Yusuf Güven, Vedia Kökçül, Hikmet Polat, Mürsel Köymen, Ziya Önay, Fikriye Altuğ, Rifat Salina, Ferihan Ongan, Hâmid Paker, Muzaffer Servet, Nadire Aktürk, Sezai Gündüz, Sabiha Namer, Sadiye Türemen, Enver Araççı. **25 liradan 30 liraya terfi edenler** Leman Güzel, Darülnaz Harman-kaya, Fitnat İdemen, Cemile Gökçe, Mediha Gümmüşoğlu, Fikriye Özakıcı, Nesibe Ergin, Pakize Tanaydı, Meliha Abud, Saibe Tansu, Mukaddes Aydın, Ayşe Özsel, Remzi Günaydin, Tahir Ataoğlu, Memduh Öge, Salih Zeki Karsal, Nezihe Güner, Sami İlga-

Zehra Sevil, Cemile Altuğ, Remziye Kirgeç, Fahriye Sömer, Aliye Akın, Meliha Tosun, Süreyya Yücel, Semiyeye Elgin, Nezihe Argun, Muhterem Çulpan, Sabit Erdem, Mukadder Tınay, Saadet Eğitmen, Zehra Tarım, Sabri Büsel, Avni Kurdoç, Hüfmi Ençer, Nazme Cuda, Sıdika Şenyuva, Melâhat Güş, Aliye Tunagiray, Rüştü Dik, Salihe Kafılı, Fahri Ersan, Zehra Kayra, Fikriye Özakıcı, Fuad İbrişim, Mediha İnan, Şakire Derman, Saibe Kansu, Ziya Sezen, Ayşe Özsel, Tahir Ataoğlu, Mediha Hatunoğlu, Nuriye Yayer, Advye Buduneli, Naciye Yıldız, Süreyya Tuna, Nezihe Gürel, Kâmil İlgaç, Zehra Sevil, Necmettin Doğu, **30 liradan 35 liraya terfi edenler** Nevzat Aralongo, Firdavs Ul, Behiye Başaran, Sabiha Koşar, Riaz Aruca, Şükriye Pirkut, Hüsnü Meriç, Tefvik Tan, İhsan Atik, Pakize Sert-oğlu, Zeynelâbidin Hüfran, Pesent Erman, Nafia Özman, İsmet Hun-

zum görürse anlatmaya karar ver-di.

O sırada, hususî taharri memurunun masası üstündeki telefonun zili çaldı; Vilfort telefonu açınca:

— Evet, buradadır. Şimdi... Yanımda...

Dedi ve arkadaşına dönerek ilâve etti:

— Senin mesai arkadaşın Boran telefon ediyor, Labreche!..

— Ona buraya geldiğimi haber vermiştim.

— Allo, allo, sen misin Boran?.. Ne dedin?.. Plumerot mu?.. Yeni malûmat mı getirmiş?.. Alakoy o - nu... Şimdi geliyorum...

Ve telefonu bırakarak, Vilforta döndü:

— Eczacı kalfası Plumerot merkeze gelmiş, yeni haberler getirdi - ğini söylemiş. Hem de mühim ha - berleri varmış...

— Mükemmel şanssız var aziz - im. Şu sırada en mühim malûmatı - zından elde edeceğimiz... Hem ne - sadüf, daha biraz evvel, bu zattan bahsediyorduk.

Labreche, sabırsızlıkla hareket e - derken:

— Siz de geliyor musunuz? diye sordu.

Birdenbire canlanmış ve merakı bir kere daha uyanmış olan Vilfort:

— Maalmemnukiye gelirim! diye cevap verdi.

İkisi birlikte, Avenüye çıktılar, bir otomobile bindiler. Bir köşeye bürülerek ta Orpev rıhtımına kadar bir şey konuşmadılar.

Tokadda

Vilâyet Parti kongresi delegeleri şerefine verilen ziyafette parti reisile vali nutuklar söylediler

Tokad (Hususî) — Vilâyet Parti kongresi vilâyetimizde bulunan Parti Müfettişi ve Kars meb'usu Zihni Orhunum ve Vali İzzettin Çağparla de - vair ve müessesat müdiranının iş - rakde toplanmıştır.

Kongre kaza ve nahiyelerin dileklerine ittila kesbeylemiş ve bunlara Vali İzzettin Çağparın kanunî icab - lara uygun cevapları delegelerin tas - vib ve teşekkürlerle karşılanmış ve Partinin bânisi Ebedî Şef Atatürkün hatırası taziz edilmiş ve murahhas - ların teklifleri üzerine Millî Şefimizle büyüklermize karşı şükran ve bağı - lık telgrafları çekilmesine karar ve - rerek vilâyet idare heyetine riyasete tüccardan Mustafa Yolcu, âzalıklara da avukat Salâhattin Gülüt, Emekli Albay A. Rıza Yalçınalp, Ziraat Ban - kası muhasibi Hulusî Yetişkin, tüc - cardan Nuri Peri ve zırradan Lütfi Gençaygı seçerek kongreye son ver - mişlerdir.

Gece Parti Kuragında delegeler şe - refine devam ve müessesat müdira - nının da iştirakile verilen ziyafette Parti Müfettişinin söylevini müteakib Valimiz İzzettin Çağpar da bu dünya müvacesesinde vaziyetimizi tebarüz ettiren çok heyecanlı ve alkışlarla karşılanan bir nutuk söylemiştir. Bu toplantı geç vakte kadar çok samimi bir hava içinde devam etmiştir.

Tokatta odun ve kömüre nark kondu

Tokad (Hususî) — Belediye Encü - menince verilen bir kararla yaş odun - nun otuz para, kömürün de beher kilosunun üç kuruş üzerinden satıl - masına nark konmuş ve bu nark vilâyet idare heyetinin tasdikinden geç - mek suretile kat'iyet kesbetmiştir. Sa - tışlar bu nark üzerinden yapılmaktadı - r. Hilâfında hareket edenler şid - detle cezayile edilecekler ve hakları - na kanunî takibata geçilecektir.

Nalihanında askerlerimize kışlık hediye

Nalihan (Hususî) — Evvelce as - kerlerimize yapılan teberrüata ilâve - ten bugün de 550 eldiven, 538 çift çorap, 250 pamuklu, 34 kazak ki şimdi - ye kadar cem'an 1225 çift eldivenle 1606 çift çorap, 425 pamuklu, 34 ka - zak teberrü edilmiştir. Teberrüata de - vam edilmektedir.

Bilecik C. H. P. kongresi

Bilecik, (Hususî) — Vilâyet C. H. P. si kongresi kazalardan gelen murahhasların iştirakile yapılmıştır. Kongrede bölge müfettişi Zühtü Durukan ve Valimiz Rifat Şahinbaş ta bulunmuştur. Kongreye Cahid Töre reis seçilmiştir.

par, Mevrure Elbrüz, Ayşe Başeski, Doğan Çağlıyan, Turhan Yaramış, Bedri Öymen.

35 liradan 40 liraya terfi edenler Rahmi Kaynhan, Naci Tanseli, Fahri Güler, Tefvik Köker Abdülkadir Özdil, Halil İbrahim Köksal, Zeke - riya Güçer.

40 liradan 50 liraya terfi edenler Neşet Delikanlı, Zühtü Kansu, Sabri Tirpan, Lütfi Çetin, Şevket Demir - kuvvet.

50 liradan 60 liraya terfi edenler Lütfi Oktay.

Askerlik işleri

312 ilâ 334 doğumlu ihtiyat ve ruhsatlı eratin yoklamaları

Kartal Askerlik Şubesinde:

1 — Şubemizde kayıtlı bulunal 337 doğumlu eratin ilk yoklaması 1 Ocak 1944 gününden itibaren başlamıştır.

2 — Şubemizde kayıtlı bulunan bitümmü yerli ve yabancı ihtiyat erat 312 - 331 ile 332 - 339 - 334 doğumlu eratin yoklamaları aşağı - da yazılı günlerde şube merkezinde yapılacağı ilân olunur.

17/1/941 Cuma günü 312 yerli yabancı.
20/1/941 Pazartesi günü 313 - 314 yerli yabancı.
22/1/941 Çarşamba günü 315 - 316 yerli yabancı.
24/1/941 Cuma günü 317 - 318 yerli yabancı.
27/1/941 Pazartesi günü 319 - 320 yerli yabancı.
29/1/941 Çarşamba günü 321 yerli yabancı. ...
31/1/941 Cuma günü 322 yerli yabancı.
3/2/941 Pazartesi günü 323 yerli yabancı.
5/2/941 Çarşamba günü 324 yerli yabancı. ...
7/2/941 Cuma günü 325 yerli yabancı. ...
10/2/941 Pazartesi günü 326 yerli yabancı. ...
12/2/941 Çarşamba günü 327 - 328 - 329 yerli yabancı. ...
14/2/941 Cuma günü 330 yerli yabancı.
17/2/941 Pazartesi 331 yerli yabancı. ...
19/2/941 Çarşamba 332 - 333 - 334 ruhsatlı erat.

Yabancı 337 doğumlarının yoklamaları

Beyoğlu Yabancı Askerlik Şubesinde:

1 — Beyoğlu ve Beşiktaş kazaları dahilinde oturmakta olan ve askerlik çağına girmiş bulunan 337 doğumlu yabancıların kanun mucibince 1 Ocak 1944 gününden itibaren yoklamalarına başlanmıştır.

2 — Yoklamasını yapacakları aşağıda istenilenleri de beraberinde getirecek veya göndereceklerdir.

A — İkametgâh senedi.
B — 4 vesika fotoğrafı.
C — Bunlardan başka okurların okur vesikası, san'atkarların san'at belgesi, malûl olanların da rapor göndermeleri veya getirmeleri mecbur - dır.

3 — Yoklamaya Cumartesi günden başka hergün sabahın öğleye ve Ha - ziran sonuna kadar devam edileceğinden bu müddet zarfında mükellef - lerin yoklamalarını yaptırılması lâzımdır. Gelmişlerin askerlik kanu - nunun 83. üncü maddesi mucibince cezalandırılacakları ilân olunur.

Askerî tetkikler

(Başarılı 2 nci sayfa)

culara Fransız ordusunu yikan Al - man darbesinin ve yarmanın nasıl vukubulduğuna dair bir fikir ver - mek ve onları esasız müteale ve münakaşalardan kurtarmak istedim. Bundan sonraki yazılarımda ise as - kerî harekâta ancak lüzumu kdat ve pek umumî bir surette temas ede - rek Fransanın neden bu kadar ça - buk mağlûb olduğu hakkındaki tet - kiklerimi bir an evvel bitirmeğe gayret edeceğim.

Yarmadan sonra Almanlar ne tarafa tevaccüh edecekler?

Düşmanın 18 Mayısın sonraki hareket istikametini bilmek Fransız kumandanlığı için ehemmiyetli idi. Eğer Almanlar, Fransa müdafaa cephesinin içine, tâ Anverse ka - dar daldırdıkları taarruz kamasını, 19 Mayısın itibaren Somme nehri üzerinden cenuba, Paris'e doğru çevirecek olurlarsa, onların bu yürü - yüşünü karşılamak için Parisle Somme nehri arasında ciddi bir Fransız kuvveti mevcut olmadığın - dan, şüphe yok ki onlar Fransanın hükümet merkezine iki üç gün için - de girebileceklerdi. Aynı zamanda altıncı, ikinci ve üçüncü orduların arkalarına da düşebileceklerdi. Bu esnada, sarımsık olarak Fransız - Belçika hududuna ric'at eden bi - rinci Fransız ordusile İngiliz ve Belçika ordularından ve en solda olup birçok kısımları cenuba tahrik edil - meğe başlanan yedinci Fransız or - dusunun bir iki kısmından mürək - keb olacak olan birinci ordular gru - pu ise Almanlar tarafından, şimdi - ye kadar yapıldığı gibi, yavaş yavaş sahile doğru tazyik edilerek oya - lanacak ve bunun cenuba, yani Paris üzerine yürüyen Alman ordular gru - punun arkasına düşmesinin menedil - mesi maksada kifayet edecek idi.

Fakat Allaha tan olacak ki Fransızların aklından bile geçmeyen bir hâdise onların imdadına yetişti ve Almanlar cenuba, yani boş sahaya tevaccüh edecek yerde Kale - Ca -

lais'ye doğru yollandılar. İkinci bir şans da Fransız kumandanlığının Almanların bu maksadını bir Alman üzerinde bulunan bir haritadan daha evvel öğrenmeleri olmuştur. Almanların plânı Kaleye doğru iler - liyerek Fransız ordularını ikiye böl - mek ve evvelâ şimaldeki nihata et - mekti. Nitekim öyle yaptılar ve ce - nuba karşı Sommeda ve Aisne'de yalnız yarılar bıraktılar.

Fransızlar da, bu fırsattan bilisti - fade, ikinci ve altıncı ordularile ve mevcut bütün motörlü, makineli ve zırhlı tümenlerle derhal şimal battı istikametinde şiddetli taarruz ede - cek yerde Aisne ile Somme üzerin - de yeni bir müdafaa hattı kurmakla vakit geçirdiler. Yani Belçika il - Fransanın şimal doğusundaki birin - ci ordular grubunu, malûm olduğu üzere, mağlûb ve perişan olmak için kendisine bıraktılar.

Fransızlar Oise ile Somme'da yeni bir müdafaa hattı kurmakla meşgul

Almanların Kaleye doğru ilerle - melerile, birinci Fransız Belçika ve İngiliz ordularından mürəkkeb bu - lanan General Billotte'nun kumarı - dasındaki birinci ordular grubunun ihata olunmak tehlikesine maruz ka - lacak aşıkardı; onun için cephe ku - mandanı General Georges birinci ordular grubu kumandanına Som - me'a doğru kendine şiddetle yol açmasını tavsiye etti. Fakat birinci ordular grubunun bu derece faik kuvvetler karşısında bunu yalnız baş - başına yapamayacağını cephe kumandı - danının bilmesi lâzımdı. Çünkü kur - tuluş, ancak birinci ordular grubu Valenciennes - Lille üzerinden Som - me'a doğru şiddetle taarruz ederek kendisine yol açarken, hiç olmazsa altıncı ve yedinci ordularla doku - zuncu ordularından da Laon - Cambrai istikametinde taarruzile mümkün olacaktı. Biz bunu daha harekât olurken günü gününe yazı - rak tavsiye etmiştik.

Bunun böyle olmasını lüzumlu kılan, başlıca sebep, Oise ile Somme arasında ve buradan deniz kadat 120 Km. lik bir cepheyi sağlam bit surette tıkamak için lâzım olan kuv - vetlerin zaten eld hazır bulunma - masydı. Filvaki gerek Majino hat - tındaki ve gerek Alplardaki ordulardan ve suradan buradan bazı kuvvetler alarak buraya getirmek kabildi. Fakat bunun olması epey zamana mütevakıftı. Ondan başka bu zaman zarfında âtil durmak bi - rinci ordular grubunun yalnız baş - başına imhasını mucib olabildi. Onun için Valenciennes'a ve Amiens'e kadar uzanan Alman yarma kuvvet - lerine her iki taraftan taarruzla bi - rinci ordular grubunun kurtarılması ve Somme nehrine gelmesinin temin edilmesi lâzımdı. Yalnız bir taraf - tan yapılacak taarruzun bu işi ba - şaramıyacağı aşıkardı.

H. E. Erkellet

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Haşerat yuvalarında 3 gün

Katil, hırsız, esrarkeş serseriler arasında neler gördüm?

Röportajı yapan : Nusret Safa Coşkun

Çıkan kısmın hülâsası

Arkadaşımız, Tophanedeki esrar kahvelerini, sabıkalarının barındıkları haşerat yuvalarını dolandırmakta ve kendisine sabık bir gece hırsız refakat etmektedir. Şimdi sabıkalarının devam ettikleri bir kahvededirler ve katilden, esrar kaçaklığından müteaddid defalar hapse girip çıkmış bir serseri hayatını anlatmaktadır. Bu sabıkaları, İzmir hapishanesinden çıktktan sonra, bir hapishane arkadaşla beraber, İzmir civarında, bir kızılbaş köyüne gelmişlerdir. Burada rakı kaçaklığı yapıyorlar. Evlerinde oturdukları kadın arkadaşının metresidir. Aynı evde kocası da vardır.

Inanılmaz maceralar

Bir seneden fazla hapishanede yatmışım. Kadın ekmeği gibi gözüme tutuyor. Fakat arkadaşımın mali.. hiç el uzatır mıyım? Karı bir kaç kere sokulmak istedi. Yüz vermedim. Bu bizim arkadaşın gözünden kaçmamış, bir gün beni kenara çekti:

Enailiğin lüzumu var mı? dedi.. bu karı görüyorsun orta malıdır. Evli olduğu halde benim de metresindir. Benim ona tutkunluşum falan yok.. işlerimiz görülünceye kadar yüzüne güleceğim. İstifade etmeğe bak, benden sana istediğin kadar izin.. Kocası olacak hırsızdan da çekinme.. öyle herif ki, gözle görse başını çevirir. Bu dalalak etme..

Eh, abicim mademki arkadaşın izin var. Mesele yok.. kocası olacak süti bozuk heriften de feran çıkartacak değilim ya..

Dedim ya kardeşim, karı zaten fit.. kaçak rakı çıkarmak için kazan başında çalışırken zaman zaman cilveleşiyor. Derken bir gün herifci oğlu bizi enselemiş mi? Suatı astı. Küfür edecek oldu. Benim de ağzımda gem yok ya.. adama.. kullu atıştı. Karı araya girdi. Dedim ya, ben böyle cibilliyetine terkos katılmış herif göremedim. Kuyruğunu kestirip defoldu.

Yeni bir yaralama vak'ası

Lâkin aramız iyiden iyiye açılmıştı. Fakat beni evden sepetlemeye gelmiyordu. Herif peynir ekmeği yer gibi esrar çekiyordu. Esrarı ben buluyordum. Rakı çekmesini de iyi becerdiğim için beni delemeye köpöğlusunun işine gelmiyordu. Biz işi açığa vurmuştuk. Herif amcasının oğluya haber göndermiş:

Yetişir artık.. yoksa elimden bir kaza çıkacak!

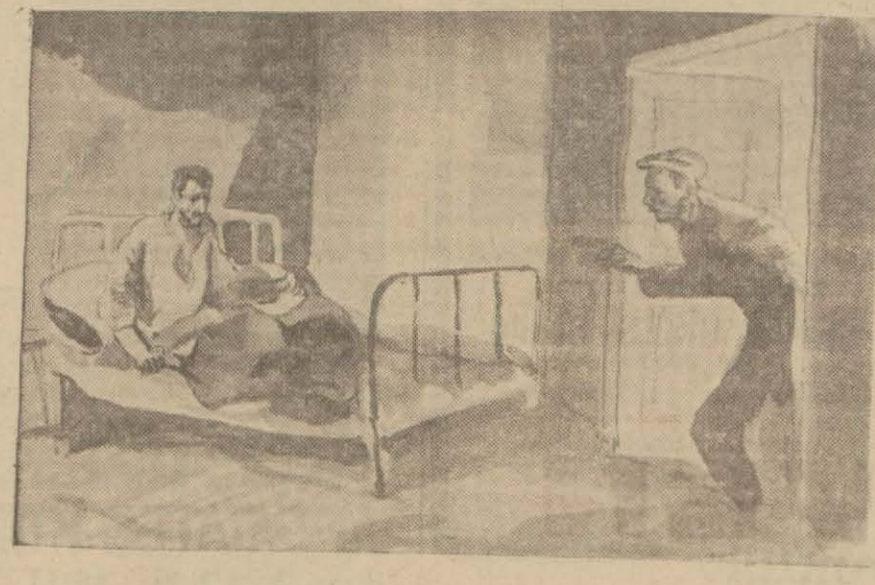
Ben bu lâfi yermiyim hiç? Tepem attı, yanına koştum. Karyolada oturuyordu; beni görünce doğruldu. Bir fenalık yapacağını anlamdım. Ondan evvel davranıp tabancamla korkutmak istedim. Lâkin mered ateş almıştı. Çıkan kurşun yaraladı geçmişi kandilliyi..

Beni ele veremezdi. Kadın gene araya girdi:

Candarmaya haber verirse tahkikat için buraya gelecekler, foyamız meydana çıkacak!

Diye kocasını korkuttu.

Herif sesini çıkarmadı ama, aramız artık fena açılmıştı. Bana, karısına ve arkadaşısına karşı vaziyet

almağa başladı. Arkadaş dedi ki: — Bu sersem başımıza iş çıkarır günün birinde. Şunu temizleyiverelim.

Karı razı olmadı: — Ne olsa kocamdır. Öldürülmesini istemem.

Herif sinisi sinisi yaptığı hazırlıkları açığa vurmuştu. Beni köyden kovdurmak istiyordu.

Kızılbaş köyünün garib bir âdeti

Bu köyde enaice bir âdet vardır. birini köyden attırarak istedikleri zaman anahtar topluyorlar. Her ev bir anahtar veriyor, bu toplanan anahtarları çilingir gibi birinin eline tutuşturup kazaya yollar. Köyde kalmaya zararlı bir adam olduğunu böylece anlatıyorlar. Bizim için de anahtar toplanmış, candarmaya köyü sanyor. Ele verilmiş. Baktık çare yok. Kırış kırık.. Candarmalar peşimi bırakıyor, ateş ediyorlardı. Bende iki tabanca var. Biri karının çalıp bana verdiği ötekisi de arkadaşın..

Bu gürültü arasında karının da orospuluk ettiğini meydana çıkarıyorlar. Bu geçmişi kınalı kızılbaş köyünde bütün âdetler böyle enaice.. Bir kadın orospu olunca dağa kaldırılır. Kaldırılanlar bir geceyi onunla geçirir, sabaha karşı öldürülür. Bu kadına da aynı şeyi yapmağa karar veriyorlar.

— Temizliyelim kahbeyil diyorlar.

Dağa kaldırılan kadın

Akşamüstü, kadın su almak üzere çeşmeye çıkarken on beş kişi üzerine çullanyor, haydi yallah dağa..

Mübarek öyle mendebur bir köy ki, bütün ahali birbirile akraba.. sır vermezler.

Şimdi bize gelelim: Ben köyden fertiği çekince Ödemeye geldim. Benden daha evvel rakı satmak ve esrar bulmak için buraya gelen bizim arkadaşla buluştum. Vaziyeti anlattım. Canı sıkıldı;

— Ben meseleyi kapatırm!

Dedi.. köye dönmeğe karar verdik.

Yürüye yürüye, gece yarısı köye geldik. Yakalanmaktan ödüm kopuyor. Bizim kazanlar parçalanmış, fiçiler berabed olmuş. İşte bu sıralarda da karıyı kaçırıyorlarmış. Bizim depo gibi kullandığımız bir

yer var. Köyün dışında.. gittik oraya.. ne yapacağımızı düşünüyörüz. Arkadaş bir aralık su dökmek üzere dışarı çıktı.

Amerikan filmlerindeki gibi..

Karşkı tepelerin üzerinde mağaramı bir yerden ışık gelmesi pirlendirmiş onu.. dönünce:

— Bana bak.. karşıda bir ışık var. Gidip bir bakalım nedir? Dedi.

Tabancalarımızı çekip işiğe doğru yürüdük.

Bir de ne görelim âbicim.. on beş hergelinen ortasında bizim karı deşil mi?

Hepsine ayrı ayrı kendinî öldürmemeleri için yalvarıyor, ayaklarını öpüyordu. Önüne gelen bir tekme vuruyor, karı paramparça olmuş elbiselerle kan içinde yerlerde yuvarlanıyordu. İki el havaya ateş ettik. Herifler şaşaladılar, yalalah ettik üzerlerine.. Hepsini çil yavrusu gibi birer tarafa dağılıverdi. Karıyı yüz göz, her tarafı çürük içinde kurtardık ellerinden.

Arkadaşın dizlerinden kapandı: — Ben artık mahvoldum, beni vur.

Diye yalvarmağa başladı. Arkadaş tersledi:

— Senin için bunda mühim bir mesele yok.. ne olur, yapmadığın iş değil ya!

Bunun üzerine kadın:

— O halde bırakın.. kocam olacak o heriften intikamımı alayım.. bana tabanca verin-dedi. Karını içmeliyim onun.. istersen köyü de yakarım!

(Arkast var) Nusret Safa Coşkun

Ruzveltin İtalya Kralına mesajı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ma temayüllü mevcuttur. Cümhuresinin yabancı devlet reisleriyle temeni ve tebrik teatisi usulden olmamakla beraber İtalya kraline Reiscium-hur birçok yıllardanberi böyle yapılmaktadır. Ruzvelt bu seneki mesajını şu kelimelerle bitirmiştir:

«Giren sene zarfında İtalyan milletinin haklı bir barışın nimetlerinden istifade edeceğini ümid etmekteyim.

Ömer Besim

Her ne kadar kont Ciano İtalyayı Almanyanın yanbaşında harbe girmeye hiçbir sebebin mecbur etmediğini İtalyan milletine izah etmişse de Mussolini Hitlerin Avrupayı kendisi mevcud olmadan fethetmesinden korkmuştur. Yalylabileceğine emin olur olmaz Mussolinin Almanyaya yaldur eder gibi alelacele harbe atılması kendisini ve milletini daha fena bir vaziyete sokmuştur. Artık Mussolini Alman muzafferiyetinden birşey ümid edemez. Böyle bir muzafferiyet İtalyayı Almanyanın yarı muhtar bir eyaletinden yüksek bir mevkîe çıkarmıyacaktır.

Mussolinin Alman hava takviye filolarını kabul etmesi realist İtalyanlar tarafından büyük endişelerle karşılanacaktır. Bunlar tarih düşmana ve tazyikiye kapının açıldığını göstermektedirler.

Alman hava ordusunun Gestapoyu takib ettiğini görüyorlar. «İstila» nun ne zaman sona ereceğini ve Mussolinin iktidar rejiminden şimalin emirlerine mukavemet için ne kalacağı merakla soruyorlar.

Şene ilerledikçe, İtalyanın mahrumiyetleri de nihayet kendisini bu çıkmaza sokan kimselerden kurtulmağa karar verecek şekilde artacaktır.

Yeni futbol hakem kursu

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

15/1/1941 tarihinden itibaren bölgede yeni bir futbol hakem kursu açılacaktır. Aşağıda yazılı şartları haiz olan heveskârların yukarıda yazılı tarihte kadar bölge spor servisine müracaatları tebliğ olunur.

A — Türk vatandaşları olmak.

B — Orta tahsilini ikmal etmiş bulunmak.

C — Yaşı 25 den aşağı ve 45 den yukarı olmamak.

D — Birincil küme lig maçlarının birinci takımlarında oynamış bulunmak ve halen futbolu terketmiş olmamak.

Ofra gençlik faaliyeti

Trabzon (Husus) — Trabzona bağlı bulunan Of kazası gençleri kazanın büyük komutanına müracaat ederek hergün kendilerine bir saat kadar talim gösterilmesini rica etmişlerdir. Of gençlerinin bu güzel ricası ve hevesi üzerine hergün muntazaman talim etmekte olduklarını vilâyet jandarma alay komutanı bizzat teftişlerinde görmüş ve memnuniyetini izhar etmiştir.

YAVUKLU

Kat'î kararlarına rağmen, Vasil ile küçük Hristo, Aydosu, ancak Tesrinievel başlarında gidebilmişlerdi. Dalyanda işleri fazla olmuştu. Daha doğrusu, işin fazlalığını, Vasil, Aydosu gitmemek için bahane yapmış. Hristo da, arkadaşını, Aydosu cesaretle gidebilmesi için, ısrar etmemişti.

Akşamüstü, tozları bastracak kadar yağmur yağmıştı. Gece yarısına doğru bulutlar dağılmış, göz yüzü yıldızlarla donanmıştı. Hristo kaptan, Yani Kaloyani için barburun, tekir, lüfer, kefal ve ortadan ayrılmış büyük bir parça kılıç ile zengin bir sepet hazırlamıştı. İki delikanlı erkenden yatıp uykularını almışlar, ve gece yarısından sonra Aydosu yoluna düşmüşlerdi.

Geçen gün Samandıralı kaptanın karşısına geçmiş sırası konuşuyordu..

— Ne diyordu gene gezece herif.. Hep aynı seveler değil mi?..

— Hayır.. Bu sefer daha ileri gidiyor.. Yani Kaloyaninin kızını sana vereceği şöyle dursun, seni imparator yapıyor.. İmparatorlu..

— Alayı bırak Hristo.. Bilirsin ki ben alaydan hoşlanmam..

— Alay değil yemin ederim.. Samandırada bir korucunun oğlu

SPOR

Yarınki maçlar

Oyuncu alışverişi her maça ehemmiyet kazandırdı

İstanbul lig maçlarına yarın Fenerbahçe ve Şeref sahalarında devam edilecektir.

Klüblerin oyuncu alışverişi o kadar hızlı bir şekil aldı ki artık her maçın kendine mahsus bir ehemmiyeti olduğunu kabul etmek mevküindedir.

Lig maçlarının birdenbire şeklini değiştiren olan bu vaziyet hemen her maçı cazib bir şekle sokmuş olmaktadır.

Fenerbahçe sahasında yapılacak maçlar:

Fenerbahçe - Altıntaş

Fenerbahçenin geçen hafta başına gelen hâdisenin bu hafta da devam edeceğini sanmak gücdür.

Bununla beraber bu maç entere sandır.

Beşiktaş - Vefa

Haftanın en olgun maçı bu oyun olacaktır.

Kendisini iyiden iyiye toplamış olan Vefanın, Beşiktaş karşısında iyi bir rakib olacağı tahmin edilir.

Vefadan ziyade, bu maça Beşiktaş, ehemmiyet vermek mevküindedir.

Şeref sahasında şu takımlar karşılaşacaktır.

İstanbulspor - Topkapı

İki takım arasındaki oyun doğrudan doğruya lig sonuculuğundan kaçmak için yapılacak bir mücadeledir.

İstanbulsporun son haftalardaki muvaffakiyeti kendisi için ufak bir avantaj teşkil etmektedir.

Galatasaray - Süleymaniye

Süleymaniye her geçen gün yeni oyuncularla takımı takviye etmektedir. Puan cetvelindeki vaziyeti dolayısıyla yukarıya doğru yükselmek için uğraşan Süleymaniye'nin bugün elinde olgun bir takım mevcuttur.

Galatasarayın bu maça sarfedeceği gayret büyük olacaktır.

Beykoz - Beyoğluspor

Beyoğlusporun ikinci devrede şanslı bulunulması. Fenerbahçeye karşı kazandığı büyük galibiyetin verdiği maneviyatla sahaya çıkacak olan Beykozun edden enerjiyi oyunu, Beyoğlusporu düşündürülecek ve maç da bilhassa bu yüzden çok cazib olacaktır.

Yeni futbol hakem kursu

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

15/1/1941 tarihinden itibaren bölgede yeni bir futbol hakem kursu açılacaktır. Aşağıda yazılı şartları haiz olan heveskârların yukarıda yazılı tarihte kadar bölge spor servisine müracaatları tebliğ olunur.

A — Türk vatandaşları olmak.

B — Orta tahsilini ikmal etmiş bulunmak.

C — Yaşı 25 den aşağı ve 45 den yukarı olmamak.

D — Birincil küme lig maçlarının birinci takımlarında oynamış bulunmak ve halen futbolu terketmiş olmamak.

Ofra gençlik faaliyeti

Trabzon (Husus) — Trabzona bağlı bulunan Of kazası gençleri kazanın büyük komutanına müracaat ederek hergün kendilerine bir saat kadar talim gösterilmesini rica etmişlerdir. Of gençlerinin bu güzel ricası ve hevesi üzerine hergün muntazaman talim etmekte olduklarını vilâyet jandarma alay komutanı bizzat teftişlerinde görmüş ve memnuniyetini izhar etmiştir.

İngilizler

Bremen'i tekrar bombaladılar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

bir üzerine tevcih edilmiş ve burada ikametgâhlarda, ticarethanelerde ve diğer binalarda mühim hasar vukua gelmiştir. Bir miktar yangın çıkmış, fakat bu sabahın ilk saatlerinde bu yangınların bir çoğu itfaiye tarafından söndürülmüş ve diğer hepsi tahdid olunmuştur. Bir miktar ölü ve yaralı vardır.

Memleketin diğer kısımları üzerine de bombalar atılmış ise de pek az hasarı mucih olmuş ve pek az kişi ölü ve yaralı bulunmuştur.

Alman tebliği

Berlin, 3 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Alman başkumandanlığının tebliği:

Gündüzleyin tavvarelerimiz, İngilterenin sark sabilindeki hedeflere hücum etmişlerdir. Bir karakol gemisine pike uçuşu ile hücum edilerek batırılmıştır.

2 İkincikânunu 3 İkincikânuna bağlayan gece ehemmiyetli bombardıman filolarımız İngilizlerin Bremen'e yaptıkları hücumlara bir rakabele olmak üzere Cardiff limanına ve şehre hücum etmişlerdir. Her capta birçok bombalar atılmıştır. Birçok yangınlar müşahade edilmiştir. Bunların bazıları 100 kilometre kadar bir mesafeden görülmüştür.

İngiliz tayvareleri şimali Almanvada iki şehre hücum ederek bombalar atmışlardır. Yeniden bir hastane ile birçok evler hasara uğramıştır. Bombalar ekseriyetle iskân mahallelerine düşmüştür. Bazı antrepolarında sınaî tesisatta yangınlar çıkmıştır. Fakat bunlar mezkûr müesseselerin itfaiyecileri tarafından büyük askeri hasarlar hasıl olmadan söndürülmüştür. Cem'an 8 ölü ve 200 yaralı vardır.

İki İngiliz tayvaresi düşürülmüştür. Bir Alman tayvaresi kayıbdır.

Yugoslavyada vergiler artırıldı

Belgrad, 3 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

1 Kânunusani den itibaren vergiler, mahsus bir surette artırılmıştır. Muamele vergisi yüzde 2,5 tan yüzde 3,5 a çıkarılmıştır. Şeker, kahve, bira ve diğer ispartolu içkilerle benzin, elektrik ve havagazından alınan istihlak resmi de artırılmıştır.

"İtalyada hayal ile hakikat"

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Her ne kadar kont Ciano İtalyayı Almanyanın yanbaşında harbe girmeye hiçbir sebebin mecbur etmediğini İtalyan milletine izah etmişse de Mussolini Hitlerin Avrupayı kendisi mevcud olmadan fethetmesinden korkmuştur. Yalylabileceğine emin olur olmaz Mussolinin Almanyaya yaldur eder gibi alelacele harbe atılması kendisini ve milletini daha fena bir vaziyete sokmuştur. Artık Mussolini Alman muzafferiyetinden birşey ümid edemez. Böyle bir muzafferiyet İtalyayı Almanyanın yarı muhtar bir eyaletinden yüksek bir mevkîe çıkarmıyacaktır.

Mussolinin Alman hava takviye filolarını kabul etmesi realist İtalyanlar tarafından büyük endişelerle karşılanacaktır. Bunlar tarih düşmana ve tazyikiye kapının açıldığını göstermektedirler.

Alman hava ordusunun Gestapoyu takib ettiğini görüyorlar. «İstila» nun ne zaman sona ereceğini ve Mussolinin iktidar rejiminden şimalin emirlerine mukavemet için ne kalacağı merakla soruyorlar.

Şene ilerledikçe, İtalyanın mahrumiyetleri de nihayet kendisini bu çıkmaza sokan kimselerden kurtulmağa karar verecek şekilde artacaktır.

Wawell'in nutku

Kahire 3 (A.A.) — Ortasark başkumandanı general Wawell yeni yıl münasebetile radyoda söylediği bir nutukta şöyle demiştir:

Napoleonla dünya hâkimiyeti arasında iki şey girmişti: İngiliz deniz kudreti ve İngiliz milletinin ruhu. Hitlerle imparatorluk rüyaları arasında da şimdi gene bu iki şey bulunuyor. 1940 yılı da uzun refah yılları gibi millî cesaretini sağlam ve derin temellerini sarsmadı. Kazanacağı. Bu karşık dünyada şimdiye kadar hiç görülmemiş bir derecede fena olan bir şeyle mücadele ediyoruz. Hayatın nazi telâkkisile hiçbir hal mevcud olamaz. Bu telâkkiiye karşı mücadele o dünya üzerinde barış ve iyi niyet mevcud olması için onu ezmeğe mecburuz.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal 3 (A.A.) — İtalyan ordularını umumî karargâhının 210 numaralı tebliği:

Bingazi hududu mmtakasmda topçu kuvvetlerimiz, düşmanın Kineli teşekküllerini ve deniz vasıtalarını ateş altına almışlardır.

Bombardıman tayvarelerimiz, düşmanın ileri üslerinden birine ve sahildeki gemilere birkaç kere taarruz ederek bir kruvazöre isabet kaydetmişlerdir.

Diğer bombardıman tayvarelerimiz Bardiya cephesinde ve çölde makineli teşekkülleri bombardıman etmişler ve mitalyöz ateşine tutmuşlardır.

Bütün tayvarelerimiz dönmüştür. Yunan cephesinde bazı mntakalarda yapılan mevzâ mahiyette taarruzlar sarahaten geri püskürtülmüştür.

Tarafımızdan cesaretle yapılan bir baskın neticesinde düşman gerilemiş ve elimize esirler bırakmıştır.

Bardiya düşmek üzere

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Diğer cephelerde kaydedilecek bir şey yoktur.

İtalyanların vaziyeti ümitsiz

Londra, 3 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin Kahire muhabiri yazıyor:

Bardiya'daki İtalyan garnizonunun ümitsiz bir vaziyette bulunduğu anlayarak vakit geçirmeden teslim olması mümkündür. Grazianinin evvelâ Bardiyayı tahliye ederek Tobrukta bir mukavemet hattı tesis etmek tasavvurunda bulunduğu da dair bazı emareler mevcuttur. Fakat tahliye yapılrken Romordunun Bardiyada tutunması ve her ne pahasına olursa olsun mukavemet etmesi için emir vermiştir.

Bardiya önünde vaziyet

Londra, 3 (A.A.) — Reuters Bardiya önündeki hususî muhabiri bildiriyor:

İtalyan yorgunluğu manzarası ve Bardiya etrafındaki İngiliz ileri kolı tarafından yeni esirler alınması muhasarının tesirini gösteren belli bir delildir. Bardiya dış müdafaa tertibatının teferrüatı, Bardiyanın sekiz kilometre kadar şimalinde sahilde bir nokta olan Vadi-Rahister Bardiyanın altı kilometre kadanecubunda gene sahilde bir nokta olan Vadi-Matredde kadar uzanan geniş bir müdafaa sistemi mevzuubahs olduğunu göstermektedir. Bu sistem karada altı kilometre derinliğe varan bir yarım daire tersim etmektedir. Takriben kırk karakolu ihtiva eden bu dış çevre dahilinde diğer müdafaa hatlarını ihtiva etmektedir. Her karakol 30-40 kadar asker tarafından müdafaa ediliyor ve mücavir karakola dikenli tellerle merbuttur. Müdafaa hattının büyük bir kısmı boyunca beş metre genişliğinde ve üç metre derinliğinde tank tuzakları kazılmıştır.

Trablus İmanındaki gemilere taarruz

Kahire, 3 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

1/2 Kânunusani gecesi İngiliz tayvareleri Trablusgarb limanında bulunan gemilere siddetle akın yapmışlardır.

İlk hücum esnasında atılan bombalar dalgakıranla rıhtıma bağlı beş kruvazörün bulunduğu sahaya düşmüştür. Deniz tayvarelerine mahsus hangarlar civarında birçok yangınlar çıkmıştır. Başka bombalar da gümrük rıhtımında ve bir harb gemisine isabet etmiştir. Müteaddid infillâklardan sonra deniz tayvare hangarları yanmaya başlamıştır.

İkinci akında gümrük dalgakıranına tam isabetler kaydedilmiş ve rıhtıma bağlı harb gemilerinde olduğu tahmin edilen beş yangın çıkmış ve üç infillâk vukubulduğunu görülmüştür. İki büyük motöre isabet vaki olmuş ve bunlardan kesif duman tabakası yükselmiştir. Çıkan yangınlar 100 kilometre uzaktan görülebilmmiştir.

Batı Çölünde Bardiyaya karşı yeniden müteaddid hava akınları yapılmıştır. 1/2 Kânunusani gecesi bombardımanları müteakib malmazme depolarında ve binalarda büyük yangınlar çıkmıştır.

Wawell'in nutku

Kahire 3 (A.A.) — Ortasark başkumandanı general Wawell yeni yıl münasebetile radyoda söylediği bir nutukta şöyle demiştir:

Napoleonla dünya hâkimiyeti arasında iki şey girmişti: İngiliz deniz kudreti ve İngiliz milletinin ruhu. Hitlerle imparatorluk rüyaları arasında da şimdi gene bu iki şey bulunuyor. 1940 yılı da uzun refah yılları gibi millî cesaretini sağlam ve derin temellerini sarsmadı. Kazanacağı. Bu karşık dünyada şimdiye kadar hiç görülmemiş bir derecede fena olan bir şeyle mücadele ediyoruz. Hayatın nazi telâkkisile hiçbir hal mevcud olamaz. Bu telâkkiiye karşı mücadele o dünya üzerinde barış ve iyi niyet mevcud olması için onu ezmeğe mecburuz.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal 3 (A.A.) — İtalyan ordularını umumî karargâhının 210 numaralı tebliği:

Bingazi hududu mmtakasmda topçu kuvvetlerimiz, düşmanın Kineli teşekküllerini ve deniz vasıtalarını ateş altına almışlardır.

Bombardıman tayvarelerimiz, düşmanın ileri üslerinden birine ve sahildeki gemilere birkaç kere taarruz ederek bir kruvazöre isabet kaydetmişlerdir.

Diğer bombardıman tayvarelerimiz Bardiya cephesinde ve çölde makineli teşekkülleri bombardıman etmişler ve mitalyöz ateşine tutmuşlardır.

Bütün tayvarelerimiz dönmüştür. Yunan cephesinde bazı mntakalarda yapılan mevzâ mahiyette taarruzlar sarahaten geri püskürtülmüştür.

Tarafımızdan cesaretle yapılan bir baskın neticesinde düşman gerilemiş ve elimize esirler bırakmıştır.

Yani Kaloyaninin Kızı

Yazan: Reşad Ekrem

— Afronun benim hakkımda kötü düşünceleri olmasına tahammül edemem.. Dedi.

— Afro senin nen?.. Vasilin gözlerinden birer, ikişer damla yaş yuvarlandı: — Hiç bir şeyim değil..

— Afro bundan sonra senin nen olabilir?..

— Cevab versenel..

— Vasil.. Vasil.. Sen Afroyu seviyorsun kardeşim..

— Ağlama Vasil.. Değışkanlılar..

— Hristo.. Afro.. Afro bil-

melidir ki.. Ben, onun verdiği çevre ile övünmedim.. Bana sordular.. Kim verdi diye.. Beyin kızı dedim.. O kadar..

— Meryem anaya ve kucağındaki mukaddes çocuğa yemin ederim ki, sen o zaman Afroyu sevdiğini bilmiyordun bile..

— Meryem anaya ve kucağındaki mukaddes çocuğa yemin ederim ki doğru söylüyorsun Hristo..

— Bu dedikodudan sonra beyin kızına âşk oldun..

— Evet..

— Aydosu gitmek.. Bunu öğduğuş gibi Yani Kaloyaniye söylemek zor bir şey midir?!

— Niçin cevab vermiyorsun?

— Bilmiyorum ondan..

— Öyleyse ben sana söylüyeyim ki kolay bir şeydir.. Vasil, sen bir gün beyin kızı ile evleneceğine düşünabiliyor musun?!

Vasil derhal:

— Hiç bir zaman.. Dedi.

— Senin istediğin, sadece, sevdiğin bir kızda temiz bir hatıra, bir isim bırakmak değil mi?..

— Evet..

— O halde.. Haftaya Aydosu gider, kızın babasına dedikodu lardan duyduğun acıyı söyler, senin hiç bir kabahatin olmadığını, bu dedikoduların bazı kıskanç delikanlıların çıkarmış olacağını anlattırın.. Ondan sonra, Afro evleninceye kadar Aydosu gitmezsin..

— Haklısın Hristo.. Fakat ben Aydosu yalnız gidemem..

— Beraber gideriz..

— Olur..

tu. Daha doğrusu, işin fazlalığını, Vasil, Aydosu gitmemek için bahane yapmış. Hristo da, arkadaşını, Aydosu cesaretle gidebilmesi için, ısrar etmemişti.

Akşamüstü, tozları bastracak kadar yağmur yağmıştı. Gece yarısına doğru bulutlar dağılmış, göz yüzü yıldızlarla donanmıştı. Hristo kaptan, Yani Kaloyani için barburun, tekir, lüfer, kefal ve ortadan ayrılmış büyük bir parça kılıç ile zengin bir sepet hazırlamıştı. İki delikanlı erkenden yatıp uykularını almışlar, ve gece yarısından sonra Aydosu yoluna düşmüşlerdi.

Geçen gün Samandıralı kaptanın karşısına geçmiş sırası konuşuyordu..

— Ne diyordu gene gezece herif.. Hep aynı seveler değil mi?..

— Hayır.. Bu sefer daha ileri gidiyor.. Yani Kaloyaninin kızını sana vereceği şöyle dursun, seni imparator yapıyor.. İmparatorlu..

— Alayı bırak Hristo.. Bilirsin ki ben alaydan hoşlanmam..

— Alay değil yemin ederim.. Samandırada bir korucunun oğlu

varmış. İşte o adam İstanbul'a gitmiş.. İmparator hasta imiş.. Türkler son yaptıkları beş yıllık sulhü bozmak istiyorlarmış da ondan hastalanmış..

— Bunlardan bana ne?..

— Sabret be kardeşim.. İmparatorun saltanat ortağı Prens Dimitri sarhoşun, serserinin biri imiş.. İstanbulullar, bize Aydos Beyi Yani Kaloyani gibi bir imparator lâzım diyorlarmış..

Vasil, düşmemesi için başındaki balık sepetini iki elile tutarak gülmeğe başladı:

— Samandıralının aklınca benim kaynatmam.. Eh.. Yaşadık oğlum bizde..

Küçük Hristo durdu ve Vasilin kolundan tutarak, geceleyin yarı seçilen yüzüne baktı:

— Vasil.. dedi, bu, niçin olmasın?!

Güzel delikanlı gözlerini yumdu, kendisini, Bizans, sarayının içinde tahayyül etti. Saray diye düşünüyordu. Nihayet, Aydosu, Yani Kaloyaninin çiçekli evi idi.

(Arkast var)

General diyor ki

(Başarısı 1 inci sayfada)

Üstelik Türkler, İngilizlerle askerî ittifak aktettikten, ve ardi sıra İngiltereden ödünç para aldıktan sonra birdenbire 12 ada üzerindeki haklarını hatırlamışlar; Türk basını İngilterenin en faal dostları arasında yer almış, İngilterenin bütün manevralarile Mihver devletleri aleyhindeki muttarid iftiralarına iştirak etmiş, birkaç haftadanberi de dilini bilhassa İtalya aleyhine çok şiddetli bir surette uzatmaya başlamıştır.

Giornale di Italia bunları anlatıktan sonra soruyor: Acaba bu hareketin saiki İngiltere ile olan ittifak davasını gütmek arzusu mudur, yoksa daha başka karanlık sebebler mi vardır? Bundan sonra İtalyan gazetesi, hafif bir ihtar mahiyetinde olarak, «Türkiyenin bu vaziyetinin İtalyada dikkatle takib olunduğunu» kaydediyor.

Bunları okuduğum zaman şöyle düşündüm: Eğer İtalyan gazetesi bu düşüncelerini yazarken samimi idiyse, muhakemelerinde yanlış olurdu. Fakat «Türkiyenin bu vaziyetinin İtalyada dikkatle takib olunduğunu» kaydetmekten acaba maksadı ne idi? Yoksa, «bunları şimdilik topluyoruz. Sırası gelince size göstereceğiz» mi demek istiyordu?!

İtalyan gazetesinin bize vermek arzusunda bulunduğu ahlaki ders ve ihtarlarına teşekkür ederiz. O, demek istiyor ki, Almanlar milli Türk hareketine yardım etmişlerdi; İtalya da, galibler arasında bulunduğu halde Büyük Harb neticesinde Osmanlı imparatorluğundan toprak koparmıştı. Hal böyle iken Türkler şimdiki Almanlara ve bilhassa İtalyahlara karşı hasmane davranıyor. Onlar iyilik bilir adamlar olsa idi şimdi, Mihverin tarafını iltizam edeceklerdi ve onlardan Mısır, Fistihi, Şeria Erdünü ve Irakı alan İngilizlerle Suriyeye konan Fransızların aleyhine yürüyeceklerdi. Fakat pek çarib bir tesadüf eseri olarak görüyoruz ki şimdi bize bu ahlaki dersi vermeye kalkışanlar, geçen Büyük Harbde müttefiklerini arkadan hançerleyenler ve bu harbde eski müttefikleri aleyhine silah çekenerlerdir.

Evvelâ şunu söyleyelim ki, Almanların bize milli hareketimizde yardım ettiklerinden hiç birimizin haberi yoktur. O zaman Almanya, zaten bizzat kendisi yardıma ve himmete muhtacdı; nerede kaldı ki bize yardım ve himmet edebilsin! Bununla beraber o zamanki Almanyanın herhalde kalben ve ruhan bizimle beraber olduğuna şüphemiz yoktur. Çünkü bizim milli mücadelemiz, ne vama onların da, istedikleri halde coğrafi durumları sebebiyle yürütemedikleri, bir mücadeledir. Biz ve Almanlar geçen Büyük Harbde müttefik idik; harb sonunda beraber mağlûb olduk ve galiblerin boyunduruğu altına girdik. Fakat vaziyetimiz ictkısı zaı boyunduruğu daha evvel kırmaya muvaffak olduk. Bu sebeble onların istiklâl ve hürriyet mücadelemizde kalben ve ruhan bizimle beraber olmaları mümkün olamazdı. Kezalik kaziyeyi tersine çevirecek diyebilirdik ki, Almanların esaret ve tahakkümden kurtuluş hareketlerini de Türklerin yirekten hoş görmemeleri kabil değildi.

Filvaki, 1927 yılında Almanya'ya vaki seyahatimde, beni huzuruna kabul ederek yarım saat açız ve samimi konuşmak lûtfunda bulunan Cümhuriyeti General Feld Mareşal Fon Hindenburgdan itibaren kendilerile temas edebildiğim sıyasi, askerî ve mali büyük Alman şahsiyetleriyle bizzat Alman milletinde yeni Türkiyeye karşı yalnız takdir ve hayranlıkla karışık sevgi izleri sezmiş ve görmüştüm. Bu sevgi kelimesini buraya gelişi güzel koymadım. Büyük Harbden evvelki sıkı münasebetlerin, Büyük Harbdeki ittifakin ve devamlı ve şerefli bir silah arkadaşlığının, Türkler ve Almanlar arasında, ne de olsa yarattığı bir yakınlık vardı ki bunun tesirleri ve izleri kolay kolay silinmezdi. İşte benim 1927 silâhsız Hindenburg Almanyasında gördüğüm şey, eski hukukun gillüğüşüz bir surette devamı idi. Merhum sefir Kemalettin Saminin seziş ve görüşleri de böyle idi.

General Feld Mareşal Fon Mackensenin, o vakit kendisini Falkenwalde'deki münevzi köşkünde ziyaretim esnasında, hayranlıkla yüzüme bakarak bana söylediği şu sözleri hatırlamak kabil değildi: «Hüsnü bu işleri nasıl yapabiliyorsunuz, nasıl başarabiliyorsunuz? Bizden sonra daha dört sene harbi sürdürebilmek ve neticede, hem de İngiltereye karşı, muzaffer olmak için lâzım olan adamları, parayı ve silahı nereden buldunuz?! Sizde azim ve cüret olduğunu bilirim. Fakat ahl! Bize de bir Mustafa Kemal lâzımdır.» İhtiyar muzaffer mareşal bunları hem söylüyor ve hem de «ahin gözleri bir an için yumusuyarak nemleniyordu. İşte biz vaktile Almanlarla böylece samimî idik.

Nazım Almanya'ya geçici bizim

TEK KOLLU CEMAL GİŞESİ

Yıbaşı çekilişinde 68465 numaralı biletle 10.000 Liralık Büyük İkramiyeyi Maltepe Atış Mektebinde Jandarma Yüzbaşısı Bay ZIYA ALTAY ve Zeytinburnu Askerî Hastanede Asker MEHMED ve arkadaşlarına kazandırdı.

3 ncü Çekiliş Biletleri gelmiştir. Yılbaşında kazanamadınızsa 4 gün sonra Bayramiyelik

50.000 - 10.000 Lira size bakıyor.

Tek kolu ile çalışan

TEK KOLLU CEMAL

Gişesini tercih ediniz.

Adres: Eminönü Tramvay Caddesi No. 27 TEK KOLLU CEMAL GİŞESİ Sahibi...

Harb Malûlü Emekli Subaylardan

CEMAL GÜVEN

Hiç bir yerde şubesi yoktur.

10.000 Lira kazanan Asker Mehmed Tek Kollu ile yan yana

Sinema

(Başarısı 5 inci sayfada)

ederek Stepe gönül ferahlığı döner.

Fakat bütün bunları haber alan Mitja çığına dönmüştür.

Dunyayı görür, kendisinden nefret ettiğini yüzüne karşı haykırır. Başınun tevaccühünün bakası için uğramış olan biçare Dünya kurtuluşu ölümlüde arar.

İşte mevzuu anlattık. Puşkun bu eserinde içtimai bir yarayı deşmiştir.

Büyük şehirlerde sefahat hayatı, mujıkların masum kızlarını baştan çıkaran şehirli ve sefahat âlemlerine dalmış olanlar bu eserde bir hayli hırpalanmaktadır.

Film insanî, içtimai bir dramı göstermektedir: Konağı işleten ihtiyarın kızına karşı olan büyük muhabbeti, ona karşı titiz ihtimamı, kızi gittikten sonraki endişesi, ona karşı olan itimadı, mektublarını alırken duy-makta olduğu derin heyecan, birdenbire kalbine endişe kıvılcımının düşmesi, hiddetin kendisini kaplaması, intikam ve kin hislerinin uyanması, mahebiyeti, kızından ümitsizliğe geçmesi, kızından özür dilemesi, düğün gecesi sevincinden ne yapacağını bilmemesi...

Bütün bu sahneler, büyük san'at-kâr Heinrich George tarafından canlandırılmıştır. Dünya rolü birinci sınıf bir yıldız olan Hilde Krahl tarafından yapılmıştır.

Filmin rejisörü, şimdye kadar muvaffak eserler çevirmiş olan Gustave Micku'dur.

Filmde Rus hayatına aid sahneler aslına mutabik olarak canlandırılmıştır.

O. Tuğrul

Ankara borsası

(Başarısı 2 nci sayfada)

3/1/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.8875
Atina	100 Drahml	0.9975
Sofya	100 Leva	1.6225
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Belgrad	100 Dinar	6.175
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsveç Fr.	31.005

Esham ve tabvilât

Ergani	19.78
Sivas-Erzurum	3
Altın	23.05

RADYO

CUMARTESİ 4/1/1941

8: Saat ayarı. 8.03: Ajans haberleri. 8.18: Hafif Müzik (Pl.) 8.45 - 9: Ev kadını. 13.30: Saat ayarı. 13.33: Türkçe Plâklar. 13.50: Ajans haberleri. 14.05: Türkçe plâklar. 14.20: Riyaseticümhur Bandosu. 15: Operet - lardan seçme parçaları (Pl.) 15.30: Riyaseticümhur Filarmonik Orkestrası. 18: Saat ayarı. 18.03: Radyo caz Orkestrası. 18.40: Halk Türküleri. 19: Konuşma. 19.15: Zeybek havaları. 19.30: Saat ayarı, ve Ajans haberleri. 19.45: Fasıl heyeti. 20.15: Radyo Gazetesi. 20.45: Şarkı, türkû ve taksimeler. 21.15: Konuşma. 21.30: Radyo Salon Orkestrası. 22.30: Saat ayarı, Ajans haberleri, Borsa. 22.50: Konuşma. 22.50: Cazband (Pl.)

Hergün

(Başarısı 2 nci sayfada)

ka türlü bir usule tâbi olacağını kabul edemem. Hâlbuki, bu bakımdan muhterem Duru hemen hemen hiç bir şey söylemiş değildir.

Herhangi bir mübahaseye girenken karşımızdakinin salâhiyetsizliğini, haddini bilmemezliğini ortaya atarak söze başlamak, bizim çok eski bir matbuat hastalığımızdır. Görüyorum ki Duru bu hastalıktan kendisini kurtarmış değildir. Kendisi ile uzun zaman meslektaşca, dostça münasebetlerimiz vardır. Çok vakit aramızda fikirler teati edilmiştir. Bu memlekette ne kadar kültür iktisabı mümkünse bunu iktisaba çalışmakta benim kusurum elbet onun kusurundan daha çok fazla değildir. Şu halde, neden dolayı benim fikirlerimi mütalea etmek üzere yazdığı bir yazının bütün ruhu, sırf benim salâhiyetsizliğimi iddia-ndan ibaret bulunsun? Bu suale zihnimde normal olarak bir cevap bulamıyorum. Fakat, bildiğim bir şey varsa o da şudur ki aziz dostum, şimdye kadar ne zaman gazete sütunlarında bir mübahase açmak istemişse mübahasenin mecrası derhal kavgaya dönmüştür. Bilhassa, ilim ve fikir bahislerinde, ben böyle şeyleri hiç sevmem ve bunu ayıb bulurum. Eğer, o da bu noktada benimle ittifak ederse vazdıği makale hakkındaki fikirlerimi burada objektif olarak kaydedebilirim. Fakat, her şeyden evvel kendisinden «sen» ve «ben» davasına kalkmamak hususunda kuvvetli söz isterim.

Muhittin Birgen

in için yabancı idi. Fakat yeni Alman hareketleri, çok sert ve mütehakim bir muahede ahkâmından kurtulmak ve meşru milli hakları elde etmek hüduklarını içinde kaldığı müddette Türkiye'ye yalnız sempati ile karşılanmıştı. Çünkü hürriyet ve istiklâl her milletin en meşru bir hakkıydı. Kezalik kendini müdafaa hakkı bir milletten nezolunamazdı. Fakat vakti ki, Almanya diğer milletleri kahır ve tedmire başladı ve orta ve küçük milletlerin hayat ve istiklâllerine tecavüzü kendine prensip edindi. Ondan sonra, kendinin bir hayat sahası addettiği Balkanlarda karanlık roller oynamaya ve gene karanlıklar içinde İtalya ile işbirliği etmeğe başladı; işte o zaman bizim de gözümüzü açılmıştı. Diğerlerinin başına gelenin bir gün bizim başımıza da gelmemesi için tedbir almaya artık mecburduk. Bu tedbirleri bir an bile geciktiremezdik ve bitaraflık hülyasına ise hiç dalamazdık. Onun için sırf tedafüü ittifaklar aktettik ve harb harici, fakat müteyakkız ve hazır bur durum aldık. Bunda gizlenecek bir cihet yoktur.

Filvaki Mihver devletleri bir taraftan Balkanlarda türlü karıştırıcı işler görerek müdafaa ve korunmadan başka hiçbir kasti olmayan Balkan ittifakını yıkıp baltalarken diğer cihetten Boğazlar ve Hatay gibi hayatı ve milli davalarımızda bize türlü engeller çıkarıyorlardı. Ondan sonra da bu devletlerden biri, cenub doğunun kendi hayat sahası olduğunu açıkça söylüyor ve diğeri Akdenizin kendisi olduğunu bağıyordu. Bunlar ve Türkiyenin böğürüne uzanmış bir halde bulunan Oniki adaları tahkimi yetmiyormuş gibi bir de Bal-

kanlarda Arnavudluğun ıggali, Romanyanın Mihverle itihali ve Bulgaristanın Balkanların bir ileri basyönü haline getirilmesi birer emri vaki olmuştu. Giornale di Italia acaba Almanyanın ve müttefikinin Türk milli davasına yardımları bunlar mı idi diye insanın şüphelediği geliyor?!

Sırf İtalya galibler arasında eski Osmanlı imparatorluğundan azaziye tevarüs edememiş yegâne devlettir. Fakat o buna bizim güzel gözlerimiz için yapmamış değildi; müttefikleri arasında en zayıf olanı bulunduğu için İngiltere ve Fransa ona yıkılan Osmanlı imparatorluğu ittifakından hisse ayırmağa lüzum görmemişlerdi. Nitekim bu harbde de İtalyanın başına gelecek olan aynı şeydir. İsin doğrusuna bakılırsa o vaktiki makul İtalya zaten Trablusgarbi hazine medine ve bir de Avusturyadan epey yerler almış olduğuna bakarak daha fazla ileri gitmeğe lüzum görmemişti.

önayak olmuşlardı.

Lozandan sonra yeni Türkiye bütün devletlerle dost olmuştu. Türkler hiçbir vakit ikinci bir millet olmamışlardı. Onlar büyük ve bey-nemlel meseleleri sırf kin hisleri veya sırf hasis menfaat hesapları üzerine bina etmek küçüklüğünü de hiçbir vakit göstermemişlerdir. Türkler iyiliğe en cıvanmerdece mukabele etmesini bilirler. Lozandan sonra Türkiye'ye, ehmiyyetli Boğazlar ve Hatay davalarında, yardım edenler Almanya ve İtalya değil, İngiltere ve Fransa olmuşlardır.

Son haftalarda, Türk basınında İtalyaya karşı kibâr bir öfke uyanmış görünüyorsa bunun saikini Türklerin İngiltere ile itifak davası gütmek arzularında veya daha başka karanlık sebeblerde değil, sulh ve terakki içinde yaşamaktan başka bir şey düşünmeyen küçük ve zarrasız Yunanistana maksadev ve lüzumsuz tasallutta aran-aldır. Bizim İtalya milletine karşı hiçbir kin veya düşmanlığımız yoktur. Lozandan sonra Oniki adaların üzerine bir sünger geçirmiş bulunuyorduk. Bizi haklı tahrik eden Akdeniz, Arnavudluk ve şimdî de Yunan meseleleri olmasa idi İtalyanlar belki sesimizi duymıyacaklardı. Çünkü bizim İtalyanlarla uğraşmaktan çok daha ehemmiyetli ve mukaddes kültür ve medeniyet işlerimiz vardır ve bunlarda çok geri olduğumuzu ve bu sebeble sulh içinde ve çok uzun müddet çalışmak ihtiyacında bulunduğumuzu İtalyanlardan ziyade takdir ediyoruz. Eğer İtalyanlar da kendilerini hic olmasa ise bizim kadar bilseleleri herhalde bu harbden uzak kalırlardı ve böyle yapmakla çak makul bir harekette bulunurlardı.

H. Emîr Erkilet

Yolunda giden çocuk....

PIRİNÇ MERTMEK BEZELYE YULAF PATATES KORNFLAVER IRMİK VE SAİR HUBUBAT UNLARI

Tercih sizi aldatmayacak en doğru hakikat işaretidir. İsraria b. kahmızdan ÇAPAMARKA müstahzaratını isteyiniz. Büyük bakkaliye mağazalarında bulunur.

ŞEKER GİBİ

Maddî ve manevî tatlılıkları ifade için kullanılan (ŞEKER GİBİ) tâbiri tam mânayî haiz değildir. Bunu

Hacı Bekir Şekeri Gibi

suretinde tamamlamalı çünkü tat denilen mefhum Hacı Bekir adında Kemal Mertebesini buldu.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy Mısır (Elkahire)

NEFİS MEVVALI NUGA

Devlet cemiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve cinsi aşağıda yazılı 6 liste muhteviyatı malzeme, her liste muhteviyatı ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile 17 Şubat 1941 Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Umum Müdürlük binasında toplanan Merkez 9 uncu komisyonluğunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin muvakkat teminatları ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar mezkûr komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden temin olunur.

Liste No. sı	Malzemenin ismi	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
1	Alatı cerrahiye	17,487.50	1311.56
2	Fizik tedavi cihazları	2,575.00	193.13
3	Hastane edevatı (Grup: 1)	6,366.88	477.52
4	Hastane edevatı (Grup: 2)	10,492.50	786.94
5	Hastane edevatı (Grup: 3)	5,500.00	412.50
6	Hastane edevatı (Grup: 4)	3,443.75	258.28

(12493)

Bayanlar için Pek Mühim

Sayın bayanlarımızdan gördüğümüz tevaccüh ve rağbete karşılık şükran borcumuzu ödemek için bu defa Amerikadan getirttiğimiz en büyük makineler sayesinde FEMİL' i sıkıştırıcı silindirlerle gayet kullanışlı, ufak mikropsuz bir şekilde yeni ambalajlarla piyasaya çıkardığımızı saygılarımızla arz ederiz. FEMİL bayanları birçok rahim rahatsızlıklarından koruyan ve tüzümlü işlerden kurtaran en birinci adet bezleridir.

Her Ticarethanede FEMİL ve BAĞI Bulunur.

İlân tashihi

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Son Posta gazetesinin 27/12/940 tarihli nüshasında iştirar eden gayrimenkul satışı hakkındaki ilânın ihale tarihi 9/1/941 günü bayrama tesadüf ettiğinden ihale günününün 13/1/941 Pazartesi gününe bırakıldığı tashiha ilân olunur. (36)

Anbar inşaatı Toprak Mahsulleri Ofisinde:

Akşehir anbarı ve müstemilâtı inşaatı ihalesinin açık pazarlıkla 6/1/941 Pazartesi günü saat 15 de Ofis binasında yapılacağı ilân olunur. «54» «51»

ZAYI — 1330 senesinde alarak 1340 senesinde tehdil eylediğim liman şahadetnamemi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü olma-dığını bildiririm.

Yakub Porman

ZAYI — Gazi Osman Paşa ortamektebi yedinci sınıftan aldığım tasdiknameyi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Sahâttin Uluc